

№ 234	Łódź, Piątek, 12 października 1934 r.	צוועלפטער יאהרגאנג	לאדז, פרייטאג, 12 מרחשוון תרצ"ד	№ 234
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71. שטעל. פערטראווער 21, לאדז, פעטריקאווער און אדמיניסטראציע:				

אונגארישע פאליטישע האנדעלס-קאמער אפי'לונג אין לאדז. אינאקאמאניסט: פיעטריקאווער 113

58% לאסען געווינען! כל הסודם זכה!
די ציהונג קומט שוין פאר דאנערשטאג, ד. 18. ד.ח. און וועט דויערן 5 טעג.

דריקען מיר אױס אױנער מיטסטען מיטגעפיהל.
זײט געטריסט מיט המקום ינחם אתכם בתוך שארי
אבלי ציון וירושלים. דרום־עריי סולמורא.
אױנה. מ. מיימאן און ח. ראפאפארט

אנדווערקער קומט מאסעבווייז
די פערואלשונג.

מאכער-צעך, פערמיקאטור 24
 דו גבאים טון בית הכנסת דחברה, אהבת

רעגענטען = און נאציאנאל = פערזאנלעכע

געשווארן טריישאפט דעם נייטעם יוגאסלאוויש קעניג

מארגען לוויה פון מינ. בארטן. - גרויסע אויפגענונג גענוצט דער פראנצויזישער פאליציי. - ערב רעהאנסטרוהציע פון דומערגס האפינעט. - אינערן-מיניסטער סארא איז דימיטער בארטן האט נישט געהאט קיין הילף

די אויספארשונג פערזאנלעכע קעלט זיך

פאריז, 11 (ספ. טעל.) די אויספארשונג וועלכע געטאט אין מארסעל פערשטעלעכט זיך מיט "דער טאג". לויט די ערשטע ידיעות האט דער מערדער געוואלט זיין פיאטער קעלעמאן פון זאנזשע. א באהאפט, א יוגאסלאווישער בירגער. מיט א פאך-שעה שפעטער האט די מאכט, נאכן קאנטראלירן דעם פאס פערשטעלעכט זיך קעלעמאן איז א טשעכישער בירגער און האט א טשעכישען פאס אויפגעשטעלט, פארשונג פון דער טשעכישער מאכט האט אבער פערשטעלעכט זיך דער פאס איז א געפערלעכער. היינטער רעכענט מען אז די אויספארשונג וועט זיך ארויס אויפן קערפער פון מערדער. מ.מ.א. האט זאלען בערייטען א מאקעדאנישע רעהאנציע-בערע אויפגענומען זענען א מיטטיילקאציע, האט דאס דעם ציל צו פערפיהלן די אויספארשונג אויף א פאליציי וועג.

שוותפים צום פערברעכען

א וויכטיגע פרעגע איז, ווער עס זענען די שותפים צום פערברעכען. דער איבערזעצער סארא האט ערקלערט אז לויט זיין מיינונג האט דער מערדער נישט געהאט קיין שותפים. די דאזיקע השעיה שטימט דער מיניסטער אויף די ערקלערונגען פון אויפן יאז פון געפונענע שפארען איז פערשטעלעכט געווארען אז צוזאמען זענען אפגעגעבן צו געווארען דייטשען שטעט.

די פראגע וועלכע שותפים וועט קענען לעזען

דאס דעמאנסטראציע די קענעמאנאראשע לעזען טע, האט אין אויפגענומען געווארען בעהן פאר דאס די קאנסטיטוציע לעבעט אין שוין ארויסגעווארען פון געווארען און קיין שום פערברעכענעס האט מען נישט געפונען. דער מאנעסט פון אפגעטאט איז אויסגעשטעלט קלאר, און גיט נישט קיין פאקטיש בילד פון פערלויף.

אויפן בעפעל פון דער פאליציי האט מען קאנספירט אויף אנאמענדיקענער שוף 7 פילם-לעבעט, האט זענען געווארען געווארען אין מארסעל. און זענען בעשטימט געווארען פאר אמעריקע, קען זיין א דאזיקע אלע השעיות געבן א פילד פון דעם פאס און וועלכער עס איז צווייגעפאלען די אויספארשונג.

געזען דער השעיה אז דער מערדער האט נישט געהאט קיין שותפים דער אויף דער פאס, האט ער האט געהאט קאנספירט געווארען. האט ער זאלט נישט געקליפט פאר אייגען געלד.

דער מערדער האט דעם אויסגעווארען פון אג-איימאן מענשען, און האט געטאנען א קאנספירט-רען אנצוגעקליפט אין א גרויסער פארזיכער, פירמע, כאטש אין וועלכער עס איז צווייגעפאלען די אויספארשונג.

פאריז, 11 (ספ. טעל.) דאס האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דער אמאנער נאנעווארן אפער טעטער איז פאפאר.

אפיציעלער ארגאן פון פוילישע האנדעלס-מיניסטעריום וועגען דער ווירטשאפטליכער ענטוויקלונג פון א"י

ווארשע, 11 (ספ. טעל.) דער אפיציעלער ארגאן פון מיניסטעריום פאר האנדעל און אינדוסטריע, פאליקא גאספארטשעט פערעפערמליכט פאל-גענדע אפגעצונג פון דער אימיגראציע ווירטשאפט-ליכער אין פראנצויזישער קאנאן אין ארץ-ישראל.

א דאנק דער צעהלדיכער יודישער איי-וואנדערונג, וועלכע האט אין די ערשטע 7 חדשים פון לויזענדען יאהר בעטרעפן 18,000 פערזאן (אין צווייטערענדען פערזאן פון פאריזען יאהר-14,000 פערזאן, און צוליב דעם פערברעכענען צופאלס פון די קאנספירט פון די יודען, דייטשע בירגער, בלייבט דער אפגעצונג ווירטשאפטליכער מצב פון ארץ-ישראל אויך ווייטער זעהר בעסרי-דינער. אויך די מונאמנט פון דעם לאנד געפינען זיך אין א בליהענדען צושטאנד.

וויבאלד, אין דעם פארבאנד 1933-34 פאנא-יאהר האבען די הכנסות פון דער א"י-רעגירונג בעטרעפן 3,823,727 פונט, דערביי זענען די מלוכה הכנסות אין משך פון די לעצטע 3 יאהר געשטיגען מיט 81 פראצענט. די פרייע קאסע-רעזערוו האבען אויך דעם 31-סטן ה.י. בעטרעפן 2,820,062 פונט, און וועלכע צום סוף פון בודזשעט-סומע פון 4 מיליאן פונט.

דער גרעסטער טייל פון די מלוכה הכנסות, פליסט אריין פון די אנדערעקע שטייער און בעזונדערס פון צאל. אויז איז אין דעם בודזשעט אויפן יאהר 1924-35 פערזענליכער געווארען 1,650,000 פונט פון צאל, ווי עס איז צו דרינגען פון די צאל-הכנסות אין די ערשטע חדשים פון לויזענדען ווירטשאפט-יאהר, וועלכע די הכנסות פון דעם סוף ביו סוף יאהר בעטרעפן וואהר-שיינליך 2,5 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

רעוויזיעס ביי יוגאסלא-וויאנער

פאריז, 11 (ספ. טעל.) די פאליציי האט ארויסגעפירט מאסען רעוויזיעס צו זיין שוין די יוגאסלאווישע אימיגראנטען. ביים געוועזענעם יוגאסלאווישען פרעמיער-פרייזשער, ביי יוגאסלאווישע סטערענע, ווערנאקאסאנע און קאן פיסקירט א סך דאקומענטען.

העניג פיאטער דער צווייטער איז פאריז

פאריז, 11 (ספ. טעל.) דער 11-טערהיגער קעניג פיאטער דער צווייטער איז נעכטען אנגעקומען קיין פאריז, אין דער בעגלייטונג פון זיין פאפאר, די מוטער פון די יוגאסלאווישע קעניגין מאריא. דער ניקער יוגאנער קעניג וואוינט אין דער פרויאנציע-האדער פון יוגאסלאווישען געזאנצטען. נעכטען בייטאג האט זיך דער יוגאנער קעניג געטראפען מיט זיין מוטער אין פאריז. און היינט פארהערן בירדע אויס קיין בעלגראד צו דער לוויה פון דערמאנעטען קעניג.

פאלישע מיליטער-דעלע-גאציע ביי דער לוויה פון העניג

ווארשע, 11 (ספ. טעל.) די פאלישע דע-גירונג האט דעלעגירט א ספעציעלע מיליטערישע דעלעגאציע, וועלכע זאל זיך בעטייליגען אין דער לוויה פון דערמאנעטען קעניג אין בעלגראד. צו דער לוויה פון דערמאנעטען פראנצויזישען אויסערן-מיניסטער בארטן איז דעלעגירט געווארען דער פאלישער אמבאסאדאר אין פאריז בלאזאזסקי.

דעמאנסטראציעס אין בעלגראד

פאריז, 11 (ספ. טעל.) "האנאס" איז מור-דע פון בעלגראד: אין די פאליטישע קרייזען הערשט די איבערצייגונג אז דאס פערברעכען אין מארסעל איז אנאקט פון מאקעדאנישע טעראריסטען. אין אייביגע יוגאסלאווישע שטעט זענען פארגע-קומען מאניפעסטאציעס מיט א פינדיכע טענ-דענץ געזען איטאליען און אנדערן. אין סאראיעווא האט מען מאניפעסטירט געגען איטאליען און קער-אטען.

איטאליען גיט אפ כבוד

פאריז, 11 (ספ. טעל.) "עקא דע פאריז" איז מור, אז די איטאליענישע רעגירונג האט ארויס-געשיקט א ספעציעלע עקסאדערט אויף אפגע-כבוד דעם קערפער פון קעניג אלעקסאנדער האט ווערט געפיהרט אויף דער שוף, דורכאויסגאנג.

די אויפגענונג איז פראנצ-רייך געגען דער פאליציי

פאריז, 11 (ספ. טעל.) די פאריזער פרעסע דרוקט היינט אויס אויפגענונג געגען דער זיכער-הייטס-מאכט, וועלכע האט נישט פארגענומען די

די אויפגענונג איז שבועה אויף דער גע-טריישאפט דעם נייטעם קעניג פיאטער דעם צווייטען

צו דער זיכערהייט זענען אויך געקומען די רעגיר-טען און זייערע פערזענלעכע וועמען מען האט שטארק אפלאדירט. די רעגירונג און זייערע פערזענלעכע האבן אפגעגעבן א שבועה געטויזט אז זיין דעם נייטעם קעניג.

אין א צווייטער נאכטיג אין דעמואלטען אפי-זעלען ווירטשאפט-ארגאן ווענען דער וועלט-פרא-דוקציע פון פאטאס, ווערט אין א טאבעלע אנגע-וויזען, אז די פאטאס-פראדוקציע אין ארץ-ישראל שטייגט אין די לעצטע יאהרען אין א געוואלדיגן טעמפא.

אין יאהר 1931 האט די פאטאס-פראדוקציע אין ים-המלח בעטרעפן 2000 טאן. אין יאהר 1932 - 4000 טאן און אין יאהר 1933-12,000 טאן, לויט די לעצטע בעריכטען שטייגט די פרא-דוקציע זעהר שטארק ווייטער אין יאהר 1934.

די דאזיקע שנעלע ענטוויקלונג, וואס בע-זעהט זיך אויך אויך אנדערע פאטאס-פראדוקציע-צענטרען, וועלכע געהערען נישט צו דעם היינטי-פראנצויזישען פאטאס-סענדקאס (ווי צעמריקא, שפאניע און ראטען-סענדקאס) ערקלערט זיך מיט די גרויסע פערזענלעכע פון די "אאוטסידער" די, וועלכע שטעהן מחוץ פון סינדיקאטן ביי די איז-טיגע פאטאס-פרייזען ווי אויך מיט די אלגעמיינע אויטאריקע-טענדענצען אין דערוועלט-ווירטשאפט.

דער פאטאס פון ים-המלח איז בעשטימט פאר'ן בריטישען מארק.

אין א צווייטער נאכטיג אין דעמואלטען אפי-זעלען ווירטשאפט-ארגאן ווענען דער וועלט-פרא-דוקציע פון פאטאס, ווערט אין א טאבעלע אנגע-וויזען, אז די פאטאס-פראדוקציע אין ארץ-ישראל שטייגט אין די לעצטע יאהרען אין א געוואלדיגן טעמפא.

אין יאהר 1931 האט די פאטאס-פראדוקציע אין ים-המלח בעטרעפן 2000 טאן. אין יאהר 1932 - 4000 טאן און אין יאהר 1933-12,000 טאן, לויט די לעצטע בעריכטען שטייגט די פרא-דוקציע זעהר שטארק ווייטער אין יאהר 1934.

די דאזיקע שנעלע ענטוויקלונג, וואס בע-זעהט זיך אויך אויך אנדערע פאטאס-פראדוקציע-צענטרען, וועלכע געהערען נישט צו דעם היינטי-פראנצויזישען פאטאס-סענדקאס (ווי צעמריקא, שפאניע און ראטען-סענדקאס) ערקלערט זיך מיט די גרויסע פערזענלעכע פון די "אאוטסידער" די, וועלכע שטעהן מחוץ פון סינדיקאטן ביי די איז-טיגע פאטאס-פרייזען ווי אויך מיט די אלגעמיינע אויטאריקע-טענדענצען אין דערוועלט-ווירטשאפט.

דער פאטאס פון ים-המלח איז בעשטימט פאר'ן בריטישען מארק.

די אויספארשונג פערזאנלעכע קעלט זיך

פאריז, 11 (ספ. טעל.) די אויספארשונג וועלכע געטאט אין מארסעל פערשטעלעכט זיך מיט "דער טאג". לויט די ערשטע ידיעות האט דער מערדער געוואלט זיין פיאטער קעלעמאן פון זאנזשע. א באהאפט, א יוגאסלאווישער בירגער. מיט א פאך-שעה שפעטער האט די מאכט, נאכן קאנטראלירן דעם פאס פערשטעלעכט זיך קעלעמאן איז א טשעכישער בירגער און האט א טשעכישען פאס אויפגעשטעלט, פארשונג פון דער טשעכישער מאכט האט אבער פערשטעלעכט זיך דער פאס איז א געפערלעכער. היינטער רעכענט מען אז די אויספארשונג וועט זיך ארויס אויפן קערפער פון מערדער. מ.מ.א. האט זאלען בערייטען א מאקעדאנישע רעהאנציע-בערע אויפגענומען זענען א מיטטיילקאציע, האט דאס דעם ציל צו פערפיהלן די אויספארשונג אויף א פאליציי וועג.

שוותפים צום פערברעכען

א וויכטיגע פרעגע איז, ווער עס זענען די שותפים צום פערברעכען. דער איבערזעצער סארא האט ערקלערט אז לויט זיין מיינונג האט דער מערדער נישט געהאט קיין שותפים. די דאזיקע השעיה שטימט דער מיניסטער אויף די ערקלערונגען פון אויפן יאז פון געפונענע שפארען איז פערשטעלעכט געווארען אז צוזאמען זענען אפגעגעבן צו געווארען דייטשען שטעט.

די פראגע וועלכע שותפים וועט קענען לעזען

דאס דעמאנסטראציע די קענעמאנאראשע לעזען טע, האט אין אויפגענומען געווארען בעהן פאר דאס די קאנסטיטוציע לעבעט אין שוין ארויסגעווארען פון געווארען און קיין שום פערברעכענעס האט מען נישט געפונען. דער מאנעסט פון אפגעטאט איז אויסגעשטעלט קלאר, און גיט נישט קיין פאקטיש בילד פון פערלויף.

אויפן בעפעל פון דער פאליציי האט מען קאנספירט אויף אנאמענדיקענער שוף 7 פילם-לעבעט, האט זענען געווארען געווארען אין מארסעל. און זענען בעשטימט געווארען פאר אמעריקע, קען זיין א דאזיקע אלע השעיות געבן א פילד פון דעם פאס און וועלכער עס איז צווייגעפאלען די אויספארשונג.

געזען דער השעיה אז דער מערדער האט נישט געהאט קיין שותפים דער אויף דער פאס, האט ער האט געהאט קאנספירט געווארען. האט ער זאלט נישט געקליפט פאר אייגען געלד.

דער מערדער האט דעם אויסגעווארען פון אג-איימאן מענשען, און האט געטאנען א קאנספירט-רען אנצוגעקליפט אין א גרויסער פארזיכער, פירמע, כאטש אין וועלכער עס איז צווייגעפאלען די אויספארשונג.

פאריז, 11 (ספ. טעל.) דאס האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דער אמאנער נאנעווארן אפער טעטער איז פאפאר.

אפיציעלער ארגאן פון פוילישע האנדעלס-מיניסטעריום וועגען דער ווירטשאפטליכער ענטוויקלונג פון א"י

ווארשע, 11 (ספ. טעל.) דער אפיציעלער ארגאן פון מיניסטעריום פאר האנדעל און אינדוסטריע, פאליקא גאספארטשעט פערעפערמליכט פאל-גענדע אפגעצונג פון דער אימיגראציע ווירטשאפט-ליכער אין פראנצויזישער קאנאן אין ארץ-ישראל.

א דאנק דער צעהלדיכער יודישער איי-וואנדערונג, וועלכע האט אין די ערשטע 7 חדשים פון לויזענדען יאהר בעטרעפן 18,000 פערזאן (אין צווייטערענדען פערזאן פון פאריזען יאהר-14,000 פערזאן, און צוליב דעם פערברעכענען צופאלס פון די קאנספירט פון די יודען, דייטשע בירגער, בלייבט דער אפגעצונג ווירטשאפטליכער מצב פון ארץ-ישראל אויך ווייטער זעהר בעסרי-דינער. אויך די מונאמנט פון דעם לאנד געפינען זיך אין א בליהענדען צושטאנד.

וויבאלד, אין דעם פארבאנד 1933-34 פאנא-יאהר האבען די הכנסות פון דער א"י-רעגירונג בעטרעפן 3,823,727 פונט, דערביי זענען די מלוכה הכנסות אין משך פון די לעצטע 3 יאהר געשטיגען מיט 81 פראצענט. די פרייע קאסע-רעזערוו האבען אויך דעם 31-סטן ה.י. בעטרעפן 2,820,062 פונט, און וועלכע צום סוף פון בודזשעט-סומע פון 4 מיליאן פונט.

דער גרעסטער טייל פון די מלוכה הכנסות, פליסט אריין פון די אנדערעקע שטייער און בעזונדערס פון צאל. אויז איז אין דעם בודזשעט אויפן יאהר 1924-35 פערזענליכער געווארען 1,650,000 פונט פון צאל, ווי עס איז צו דרינגען פון די צאל-הכנסות אין די ערשטע חדשים פון לויזענדען ווירטשאפט-יאהר, וועלכע די הכנסות פון דעם סוף ביו סוף יאהר בעטרעפן וואהר-שיינליך 2,5 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

טראץ דער דאזיקער געזעצער פונאנציע-דער און ווירטשאפטליכער קאנע בעזונעם ארץ-ישראל ווייט א רייה יאהרען א שטארק פאסיווען הענדעלס-בילאנס (דער אימפארט א שטארקער-דיך 3 מאל אזוי גרויס ווי דער עקספארט). דאך בלייבט דער צאל-הכנסות-בילאנס אקטיוו א דאנק דעם שטענדיגן קאנסטאנטן צופלויס ווי מען בערע-כענט, האט דער אינטערנאציאנאלער יודישער קא-פיטאל אינוועסטירט ביו-אידיש אין דער לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע פון א"י העכער 45 מיליאן פונט.

די אויספארשונג פערזאנלעכע קעלט זיך

פאריז, 11 (ספ. טעל.) די אויספארשונג וועלכע געטאט אין מארסעל פערשטעלעכט זיך מיט "דער טאג". לויט די ערשטע ידיעות האט דער מערדער געוואלט זיין פיאטער קעלעמאן פון זאנזשע. א באהאפט, א יוגאסלאווישער בירגער. מיט א פאך-שעה שפעטער האט די מאכט, נאכן קאנטראלירן דעם פאס פערשטעלעכט זיך קעלעמאן איז א טשעכישער בירגער און האט א טשעכישען פאס אויפגעשטעלט, פארשונג פון דער ט

ענגלאנד דארף אנערקענען דעם מינדער הייטען-שוין עפענטליכע רעדע פון דארד טשערטשי

א שעה נהייט, וואס פערשווינדט קיינמאל נישט. PALMOLIVE

דאס דערוועהן א שעה, גלאטטיג פנימל פערקאפט דעם אסעם. יעדע איין-איינציג פרוי וועט אים יונג און אונטערשיד פון עלטער, אויב זי בע-ווייט צו דערפאלטען א יונג מיידעלעכע געזיכט. אויב דו שטרעבסט דערצו, Palmolive - די זיך פון דער יונגער - וועט ערפילען דיין שטרעבען.

היינט דארף מען אנהויבען דאס שעהנדיגסטע מיטלע.
מיינליך אינדערפריה און אין אונזער רייב אין מילד מיט א געזיכטער שוים פון דער זיך Palmolive אין דער הויט פון געזיכט, דערנאך אויס-שווענקן מיט ווארים און דערנאך מיט קאלט וואסער. קירצליך וועסטו בע-מערקען, אז א דאנק דער זיך Palmolive האסטו בעקומען א רייזענדיג געזיכט.

PALMOLIVE

נישט נאר זיך - נאר אויך א פערשענלעכע מיטלע

PALMOLIVE - SHAMPOO PIELĘGNUJE WŁOSY, JAK MYDŁO PALMOLIVE CERE

די יונגער-זיך 70gr.

לעבן דא 11. (י"א טעלעגראפיש)
לער טשערטשי האט געהאלטען א נעפענט-ליכע רעדע וועגן מינדער הייטען-שוין-עקלע-רעדיג, און ער שטייט דעם געדאנק אז ענגלאנד דארף אפערקענען דעם מינדער הייטען-שוין.

2 יודישע סאציאל-דעמאקראטען בעפרייט

פון דער וויינער תפילה
די 11. (י"א טעלעגראפיש)
היינט וועט בעפרייט געווארען פון דער תפילה די צוויי יודישע סאציאל-דעמאקראטען ד"ר יודיש בראנטעל און ד"ר ראפערס דאנעבערג.

פערהאנדלונגען פון ציוניסטען מיט רעוויזאניסטען

סומט ווייטער פאר אין לאנדאן
לעבן דא 11. (י"א טעלעגראפיש)
די פערהאנדלונגען צווישן דעם ציוניסטישער עקזעקוטיוו מיט די רעוויזאניסטען ווערן היינט פארטענעט.

פארזיצער פון פויליש-פארעס-טינישער האנדעלס-קאמער

געכטען געקומען סיי ווארשא
לעבן דא 11. (י"א טעלעגראפיש)
היינט איז געקומען קיין ווארשא דער פארזיצער פון דער פויליש-פארעס-טינישער האנדעלס-קאמער, סעלש. לכבוד דעם גאסט איז אין לאנדאן פון דער פויליש-פארעס-טינישער האנדעלס-קאמער פאגא-קאנען א פייערליכע קבלה-פנים.

וואס דארף איצט מו א בעל-מלאכה, פרי ארויסצובעקומען א האנדווערקער-הארטע?

וואס רש"א. (י"א טעלעגראפיש)
לעבן דא 11. (י"א טעלעגראפיש)
וואס איז ארויסגעקומען האנדווערקער-קארטען און האבען איהם נאך נישט לעגאליזירט. די דאזיגע אויפן סוף פון דערווארבעטע רעכט יענע בעל-מלאכה האנדווערקער-הארטען שפעטסטענס ביזן 31סטן דע-כח, וואס האבען נאך פאר דעם 15סטן דעצעמ-בער. ערמבער. ה"ה. דעלעגאטען א מיטעל אין דער ענט-ווארשע.

די גרויזאמע ערמארגונג פון קעניגליכע פארפאלק איז סערביע

פון ישעיה אונער

גלויבט, אפערקענען מיט א הערשער-פארמאליע
און איהרע געטרייע אנהענגער ווי די שוידערליכע
שחיטה, וואס האט זיך אפגעשפילט אין דער נאכט
פון 10-11טן יוני, 1903, אין פאלאץ פון סערבישען
קעניג און בעלגאדא, אפילו די ערמארגונג פון
ניקאלאי דעם צווייטען און זיין פאמיליע אין דער
בורג קען דין נישט פערגלייכען אין ציניג און סא-
דיסטישער גרויזאמקייט מיט דער „בעלגאדא“ באר-
טאג-מאסאכע.

צוועיטע געווארען איז דאס דאזיגע בלוט-
באך דורך א מיליטע-ישע פערשונענדיג, וועלכע
האט דין נישט געשטעלט קיין שום אנדער זאל
נישט קיין דעמאלטאנען, נישט קיין ענדערונג
אין דער רעגירונג פארם „אזע“ דער געזעלשאפט-
ליכער אידענטיטעט - ווי בלויז צו „פערטיקע“ דעם
קעניג פון דער דינאסטיע אפערקענען און פרייזען
מאכען דעם וועג צום טראג פאר דער דינאסטיע
קארעא-גרויזאמקייט. געוויס האבען די ערמארגונג
קעניג אלעקסאנדער פון סערביע און זיין פרוי
דראגא מאשין, פון וועלכער ער איז פאלקס-בער-
הערשט געווען, דורך א גאנצע רייה קאנדאליענע
און אומפערמאנא-מיליטע-מערש, צוליב וועלכע
זי וועט נישט איינמאל געקומען אין קאנפליקט
מיט דער קאנסטיטוציע און מאל די „גאנצע“ דעם
פון דער געזעלשאפט, איינפונדענדיג געזען זיך
האט און אפערקענען ביי די ביידערע שייכע פון
פאלק און בעזונדערס אין מיליטע-ישע און פאל-
טישע קרייזען און אויף אים אלץ „ביידע“ דער-
פיהרט צו דער קאנסאכטראכע פון יוני 1903.
אבער די סיפער-סיבה פון דעם בלוטיגן קעניגס-
מארד איז געווען דער אלטער קאמף צווישן די צוויי
דערמאנטע דינאסטיעס, וועלכער האט געדויערט
אבער די הונדערט יאהר ביז דאס דריטע יאהר
אפערקענען איז פולשטענדיג פערטייליגט געווא-
רען און די הערשאפט איבער סערביע האט ענד-
גילטיג איבערגענומען די דינאסטיע קארעא-גרוי-
זאמקייט.

די גרויסע געשיכטע פון סערביען הויפט זיך
אין יאהר 1804. אומגעפער פיר הונדערט יאהר
סכסד האבען די סערביען געטראגען אויף זיך דעם
שווערען יאך פון די טורקען וועלכע האבען זיך
אמאל גערעכענט פאר איינס פון די מעכטיגסטע
פעלקער אין אהויב פון 19טן יאהר-הונדערט און
שוין די אמאליגע מעכטיגע טערקיי ווער אפגע-
שוואכט, מיליטעריש און פאליטיש. זי געפינט זיך
אין א צושטאנד פון ירושה. די פאלקאנטישע פעל-
קער האבען אויף און גענומען זיך פונטעווען ווע-
דן סערקישע אונטערדריקער. אין יאהר 1804

ברעסט אויס דער סערבישער אויפשטאנד, דער
גרויסער פרייהייטס-קאמף פון לאנדאנער-דייך
טען סערבישען פאלק, וועלכע האט זיך געזיגט
יאהר-לאנדאנער זיך שליסליך געענדיגט מיט א
נצחון פון די סערביען. דער פיהרער פון דעם
דאזיגען אויפשטאנד איז געווען א פראשער פויער.
א פאסטון פון חידים, מיט'ן נאמען קארעא געזאגט,
ווי דאס פאלק האט איהם גערעכען. די „ווער“
שווארצער געזאגט, דאס איז געווען א מענטש גאר,
און דאס „אומגעפערנדיגסטע באטער, וועלכע האט
זיך-ווער, אבער מוטע און אומערשטראקען אין
ווער איבער געבען דער זאך פון פאלק.

די סערביען האבען איינגענומען בעלגאדא און
פערטייליגט זייערע פיהר. אבער די טעקע האבען
נישט גאנצעגעבען און ווייטער געפיהרט דעם קאמף.
קארעא געזאגט און געווארען געווען צו אנטלויפען
און א לאנגע צייט וואס איינגענומען פון זייער
טערקישע פער-פאלגער. זיך פאלאץ האט פערנומען
מילאש אברען, אויך איינער פון די פיהרער פון
סערבישען אויפשטאנד, אין יאהר 1817 איז קארעא
געזאגט צוויק געקומען און זייער געוואלט איבער-
געבען די פיהרונג, אפערקענען מילאש אברען האט
קיין חשק נישט געוואלט איינפונדענדיג די מאכט
פון דער האנד. עס האט זיך אנגעהויבען א קאמף
צווישן די און א קריגער צו אים און אומגע-
ריכטענדיג ערמארגונג געווארען קארעא געזאגט.
ער איז געפאלען דורך דער האנד פון זייער אייגענע
לאנדסלייט. די מערדער-האפען געדענען און אבר-
טענענדיק די טערקען, אבער סאזי קיין סוף
נישט, און מילאש אברען האט פערמאכען קארעא
געזאגט, אונטערנעמט דעם פאלק, וואס ער האט זיך
פערמאכען.

פון דעם מאמענט אן הויפט זיך נאך דער קאמף
צו שפן די ברייטע פאמיליעס „גאדען“ און „קארי-
געזאגט“ א קאמף וואס האט שליסליך דע-פיהרט
צו דער בלוטיגער יוני-מאסאכע פון 1903 און צו דער
פאלשטענדיגער אויס-מאסאכע פון די אברעגאנטישעס.
מילאש אברען איז נאך א 22-יאהר-יגע-רע-
גירונג פערטייליגט געווארען דורך קארעא געזאגט
א ווער, אלעקסאנדער קארעא-גרויזאמקייט, וועל-
כער איז דאן געווארען פירשט פון סערביען און
האט דעגריט ביז 1858. ער איז געשטארבען אין דער
פערער און האט איבערגעלאזט א ווער פערער,
קריגעס וואלט זיך אפילו חלומ'ען נישט געקענט, און
פערער האט נאך אמאל „ווער“ אויפ'ן טראגן.
דאס שיקאנאל האט אפערקענען געוואלט. אין
צווייציג יאהר ארום באק'ן טויט פון זיין פאטער,
די „ה“ אין יאהר 1903, באלד נאך דער ערמארגונג
פון לעזענען אפערקענען, און איהם געשעירט
געווען צו ווערען קעניג פון סערביען און יאזי צו
ווארען מירער צוויקשטעלען די רעכט פון דער דע-
נאסטישע קארעא-גרויזאמקייט.

שפערענדיג האנדווערקער-קאמף וועטן ארויסגע-
פירן זיך א בעשטענדיג, און זי האבען דאס רעכט
זיך צו פערנומען מיט מלאכה. דערביי דארף מען
ביילענען א פאטענט פארן יאהר 1927 און א פער-
שטעטיגונג פון גמיוע-אמט, אז מען האט אין דעם
יאהר געפיהרט א הארשטאט. אויב מען פערנוצט
נישט קיין פאטענט פארן 1927 יאהר, דארף מען
ביילענען בלויז די בעשטענדיג פון גמיוע-אמט.
די וואס בעזיגען נישט קיין פאטענט און נישט קיין
הארשטאט רעכט דערוועהן מיט אנהערע דאקומענט-
טען. חוץ אויפן גרונד פון דערווארבעטע רעכט קען
מען אויך לעגאליזירען די ווארשטאטען אויפן וועג
פון דיספענזע. דעם 1-סטן יאנואר 1935 איז דער
לעזענען טערימ פון לעגאליזירען די ווארשטאטען
אויפן סוף פון דערווארבעטע רעכט. די עקזיסטענצ-
פון טויזנטער בעל-מלאכה איז פערמאכען
די יאל, וואס האבען נאך נישט דערלאנגט אויף
האנדווערקער-קארטען מווען זיך עיקר ווערען אין
פערמאכען קאמפוטע פאר די עגינים פון דער
האנדווערקער-מלאכה (שקאלא 4 א. 8) און די דא-
קאמף קאמפוטעטען אויף דער פראגראם.

ווייטערדיגע אונרוהען איז שפאניע

פאר 11. (י"א טעלעגראפיש)
פון מאדריד איז מען מודיע: די אויפשטענדיגע
אין אסטוריע צייען זיך פאמיליע צוויק פארקלערט
דערגאנצליכע, פארן 12 דערגאנצטע און א סך
פערמאכענע. דאס רעגירונגס-מיליטע-האט פער-
מאכט א סך אויפ-רייס-מאטעריאל, געוועהר און
אומגעציע.

די אויפשטענדיגע אין טארגא און אין דער
פראגראם זייען זיך פאמיליע צוויק פארקלערט
נעכטען ביינאכט אין זיין מאדריד געקומען צו
א ניוועס צוואנענשטויס צווישן אויפשטענדיגע און
מיליטע. פארן א סך פערמאכענע. פאליציי-האט
אדערגעפיהרט מאכען אפערקענען.

פון 1903 אבער האבען רעגירט די אפערקע-
נעשטעס. באק'ן טויט פון מילאש אברען האט
איבערגענומען די רעגירונג מיטאמאל אפערקענען-
אין יאהר 1868 און מיטאמאל ערמארגונג געווארען.
איהם האט געירשענט זיין ווער מילאש אברען-
היסט, וועלכער האט דער ערשטער אפגענומען דעם
טיטל קעניג פון סערביען, מילאש איז געווען א פער-
קאנסטער לעביונג וועלכער האט פערמאכט אלע זייער
יאהרען אין זייער און פאזיט און האט זיך מער א-
פערקענען מיט זייער דיער ליבשאפטען ווי מיט די
העגירונגס-געשעפטען און צום סוף זיך פערמאכען
ביז אפערקען קאפ. די רעגירונג האט שוין נישט גע-
וואלט מער צוואנען זייער חובות. באק'ן ברידה
האט זיך געלאזט געבען א „פערטיגונג“ פון
דריי מיליאן און זיך אפגאנגען פון טראגן לטובת
זיין רעגירונג-העגירונג ווער אלעקסאנדער.
(ווייטער צונאכט).

Telefon
123-33
Prywatne
Pogotowie Lekarskie
czynne w dzień i w nocy
Legjonów 6 (Zielona)

[illegible][illegible]

מיר האפצן שוין געהאט געשריפֿען, אז צו גלייך מוט די יאגערע פֿוילישע בלעטער האט אויף דער פֿ.פֿ.ס.ש.ש. "ראבאטניק" געשיקט א ספעציעלע קארעספּאנדענט קיין אקאטער-רוסלאנד און אירע דריקען זיך די אינדורדען פֿון דעם שלח וועגן דינע בעקאנטהייט און ראטען-לאנד. איינעס פֿון זיינע לעצטע ברייף פֿערזענלעכט זיך דער קארעספּאנדענט מיט דער פֿראגע פֿון "ארייט", אזוי ווי די פֿראגע שטייט אין פֿ.פֿ.ס.ס. אין רוסלאנד, ווי בעקאנט, וועגן אלע אנדערע פֿענצליכע טיער די ה. י. ציר, די הייזער, און פֿאבריקע צארגייגנטום פֿון דער מלוכה, וועלכע אין אויף אזא אופן געווארען אַ מין קאפיטאליסט און בעזעפּטייט און, דינע ווערעסאנדעלע און פֿאבריקען די גאנצע ארייטענדיגע בעפעלקערונג. מייקאן אפילו האָבן, אז די מלוכה נוצט אויס אזוי ווי אַרייטער, נישט געבענדיג זי אַזא בעלזונג, ווי עס קריגט, אַ שטייגער, די וואסלענדישע ספעציע, האט קומען צאממערען פֿון אויסלאנד. מען האלט אַזא געפֿירטע פֿערווארטען צארגעמיינע אונטערזענדיג מיט די עקאסטינענע בעדינגונגן אויפֿן געבט פֿון ארייטע און שטערנדיג פֿורבאן אונטערגעפֿען דאס פֿערשענליכע סיסטעם. אָבער דערפֿול קומט פֿער באַר עפעס אַנדערש. דער רוסלענדישער אַרייטער הייטט, אז דער גאנצער אונטערשדן צווישען ווערט און דעם געגענשטעלען, וועלכען ער האט פֿראוואצירט און דעם לאזן, וועלכען עס גיט איהם די מלוכה, אין פֿענשימט פֿאַר איהם, פֿאַר דעם אַרייטער, דעם חלק פֿון זיין פֿערדינסט געפֿינט ער אין די אויסגעבולשע שטעט, אין די סטאטענען דינע שטאטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקאנטע דעמולירען סכום פֿראוואצירט דאס ארייטערגעצוקן, אָבער ווי פֿערזענלעכע צוויי אָבער עטליכע פֿאַסטענס מיטמאָל.

מענטשן, וועלכע וועגן פֿערווארטען און דאס געפֿירטע, גייען נישט אין טרימל-ארייט, באַר די ווערען געשיקט אויף אַרייטע ביים בוינע בינע פֿאבריקען, ביי דער לאַנדווירטשאַפֿט א. א. ו. ו. ווי בעקאנט פֿונקט וועלכען לינען, ווי אלע ארייטער ארייטער, ווי בעקא

צו דעם צייטשטען ארטיקל "דער טראגמא פירענדער מוח פון ציוניזם", האט אין געווען אפ-געדריקט אין דעם בעסטענע נומער פון אונזערע צייטונג, אין געווען געשטריבען א פאמערקונג פון דער רעדאקציע, אז מיר פונגען די פאפא-טערמיסטישע אויספיה-נגען פון דעם ד"ר יעקב וויגאדזקי, אבער מיר וועלן נישט מסכים מיט דער פאדעס און אייביג אפזאגן פון זיין ארטיקל. ליהדער און די רעדאקציעלע פאמערקונג, מחמת א פערזענלעך אויסגעפאלען כוונה עמדה.

פז מנשה אונגער

בו אויב אויב, אויב זי זענען אויס ווייפער
פארזעצן. אויב זי טון דאס אויפגעבן וואס זי מע-
נער, טון פארמאגן זאלען זי אויף נישט געזען
בגלייך מיט זי מענער - אין זי סאדאמאסקע
הויזען, פארמאגן? פארמאגן זאלען זי נישט ליבען
האבען מיט אויב, מענער, אין זי אָפּגעבן?
 - פארמאגן זאלען זי נישט געזען צו זעלנער?
הערענדער זי יידעם, אין ווייפער וועלען געזען
אין זי וועלכער האט איהן געזען אין אויסגעבן

שאלמה כוּמַנְעַר

צו זיין דרייסיג
יעהריגעז יובל

די לעצטע דריי יאהר שפילט קאטנער און
לעב, האט ער און דער ליפלינג פון טעמער-
לם, און בעזונדערס און כאאי אונטער-טעמער-
לם דעם מאכעט ווען דער אונטער-עולם האט
האט דעם פערזענלעכן איהם ווערן שפילן און
ער די-יאמט און צייט מיט מארקטשקין און סא-
גען טעמערל און סאמערלעך.
דער און האט פיינט דעקלאמע און אפי-
הער און א מענטש א קאנסעקוענטער, טראגט
הרליך און פערזענלעכע דעם באמערן שויש-פער-
זיין 30-ווערענע יולי און א שמה וויט
לויז פאר זיינע חברים ארטיסטן, מאדאנא-
זיינע שמה פון אלע זיינע טעאטער-פערזענלעך,
עמען סאציאליזם און באהענט דער יודישער סא-
ער און דער קינסטלער שלמה קאטנער.
יוסף סטרוגאטש.

אין יאָהר 1914 טרעט שלמה קטנער אויף
 אים ערשטען מאל אויף אין לאַדז מיט ייִדיש
 ארבעטן און געזינגט דעם לאדזער טעאָאָרעטישן
 און פּראַקטישן אַנאָמיסטישן-עוועהעליכען, ערשטליך האָט
 ער געהאט מיט דער אַפּערענע, דאָס סקווען
 מיידעל.
 ערשט אין 1920 האָט קטנער אַנאָמער דער
 ייִד. פון דאָ צעמליסטענער, זיך ווירער געווינען פאַר
 דעם ווילנער עולם שפּילענדיג, „מיינאָטאָרעטאָ“
 „על“, אין 1922 זיך פאַרלער געמאכט און דער
 אַפּערענע, באַיאָרעטאָ.

צו קונא'ס אויסשטעלונג
איז לאדזער „איבס“

יבצן האבען פוילענס נאמען אין לענד און אויסער-
לעב איהרע גרעניצען פיל רוהם און כבוד פער-
זאפט. קונא איז א שם דבר אויפ'ן מאנפארנאס,
יבצן וויליגע סטאטען בעצירען פיל קירכעס, אויך
אויסשטעלונגען און קאנקורענצן בענומען פיל צוש-
טע פרויען. אויך איזט ארבייט פראפער זיין
דעסט ווערק דעם גרויסען מיזאנאנטיש-דענקמאל,
ווייט וועלכען די ווילדע ענדעקעס, די שטורמ-
ווייטעלינגסטען האבען אָנגעהויבען א ווילדען
דאנצן-טאנץ.

א קינד פון יודישען גהעמט, פון יודישער
 נויט און דלדא, א געניאלער מענטש, וועמענס טא-
 דאנט בעשעפעטיגט די ברויט פון יודישען וועגן,
 מערשידענארטיג איז זיין לעבענס-וועג...

סך הכל מיט דרייסיג יאָהר צוויק אין טשע-
כאָנאָו אין „ליב בערס“ גאָס אויף אַ בוידעל=
שטיבעל האָט ער געוואָונט. ביי זיין שוויגער אַז-
אַרימער מאַרן-הענדלערין אויף „קעסט“ געזעסען.
געהייסען האָט ער וועלדויל, גערופען האָט מען
איהם העניך קנאָ. אין יענער צייט האָט ער אַרײַם
געוויזען פּענאָניקייטען צום צייכען, ער פלעגט
תמיד אײַם-בית-המדרש וואו ער האָט געלערנט
שניצען און צייכענען אויף מיש און בענק, פון
צײַט-צו-צײַט אָפּצײכענען דעם קלעטשן רב׳ס זעהן.
זײַנע חברים, ער-פֿי צופאַל אין איהם געקונגען
(דורך פּראָטעקציע פֿון אַ געוויסען קריסטליכען
דאָקטאָר רייקאווסקי) אַנצוקומען אין וואַרשאווע
קונסט-שול, שפּעטער אין אויסלאַנד וואו ער האָט
זײַנע פּענאָניקייטען אײַנגעפֿילדעט — און זיך
גע׳שמרט.

מ'דערצעהלט, אז זייענדיג אַמאָל איהן
הבימה-מאַרשעפֿלונג האָט קינא דערמאָנענדיג ויך
פֿערגאַננענדיג ויך צעווייגט. ער האָט געמאָגט
זיינען, אַ ביסלעך אַ צו טייערען פֿרייז בעצאָהלט
אַזר כבוד און רוהם, מערלעזען זיינע ברודער,
ענדליקענט זיין שטאַם און גאַמעל, צוויי קברים
אויפֿן וואַרשעווער בית-עולם פון מרזי און טאָב-
ער, פֿערמדע קאַטורען געדינט. מאָר זיין פֿאָדער
קריטישט געשטעלט, הערשט דאָך אַיפֿן מאָנאָמיר-
אָס דער ענגלישער נחום אַרענטאָן און איז
אָטאַלצער יוד. טרוימאָרט דאָך דער טורקער חנוך
ליבאַנעשטיין אין די רוימישע קונסט-מעמלען און
איז אַ ייד, איז דאָך דער גאון אָנטאָקאַסקי גע-
מאַטאַרבען אַלס יוד, און עפשטיין, שטאַן א. א.
אַ ביסלעך אַ צו טייערען פֿרייז בעצאָהלט
אַמאָס טאָר !..

מרדכי קירשענבויים
(קבוצת באראבאקאו).

**Kupię okazynie
emaljowaną wannę
z kotłem.**
**NAMIOT, Narutowicza 11,
telefon 196-94.**

היינט צומאָג איז קינא איינצונעמן די גרעס-
טע קעלפאָרען, וועלכער ציהט צוזאמען מיט דו-
ניקאוואסין און ווייניג די גאָלדענע קעסעל און דעם
פאלישער קעלפאָרען נאָך ווייניגער גרעסעס מיט-
טאָר ווייט טאָרען. היינט צו-טאָג איז קינא דעם-
שטאָלץ פון דער פאלישער קונסט, וועמענס סטא-
טאָר איז געווען דער פאלישער קעסעל און דעם

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגן אויף
ציגעל-גאס 11 טעל. 02-238
נעמט אן אין הייל-אין ווענערישע
קראנקהייטן, מענער-שוועכע
נעמט און און 12-8 בייטאג און פון 4-9 אונטן

פון איהם גלייך פארגעלייגט איינצוצורעדען אין
 יין טרופע וואו ער וועט זי אגאנצן טענה' מיט
 יידישטענדיג צום בעסערען טעאָרע, האָט
 וועגן גערן אָנגענומען דעם פארשלאָג, פערלאזט
 זי טרופע פון' סאפאטא און אין אייניגפארען צו
 ירושליבען אין דער דראמע, דער ערשטער אויפ-
 דריט איז געווען אין דער דאלע פון 'לייזער דחק'
 גאט, מענטש און שטימעל' פער האַלדן שטייג
 קונה'ס און פערזען'ס ביי'ס ווערען צוליב, סיי ביי
 דער פרעסע, ווי אויך ביי די חברים פון דער טרופע,
 וועלכע האָבען איהם פריינדלעך אויפגענומען; די
 טרופע איז בעשטאנען פון די בעסטע יידישע איד
 ייסטען אין יעדער צייט ווי: ברעמל, וילפער-בער,
 דריי, בער, אַ-לאוסקא, האלסקא, א. אַנד. לייזער
 אין די טרופע אויפגעלעזט געוואָרען צוליב דער
 מאַטעריעלער לאַגע, אין וועלכע האָט זי געענדיגט
 דער שטעטען

קאנצעד מיט ברויזען און פילד ווערען אנגא-
ווערעט קיין קעאסטער-מאטלאך צו קראנען און
אפגעטערטערעט. פון צייט צו צייט געלונגט זי-
אין צו שפילען דראמעס פון זייער דעפערטא-
אין א האלב יאהר אידן פלאנצט איהן די דירעקטע-
פון קראנען און קאנצעד ווערט אנגאנצערט צו א.
פישוואנען, אין יענער צייט און פאר אנפאנג-
געווען א גרויסע זיכע אפצוקומען צו פישוואנען אין
טרויער, קאנצעד האט פערבומען א פישוואנען א
פערבומען ארט מיט א גרויס געהאלט-
ביי פישוואנען האקסט קאנצעד אויס — און
ווערט פאפולער און בעלעט; צו פישוואנען פלע-
נען אפט קומען פון אמעריקע מאטראלערען ווי:
מאטקאווטש, פאר, לאבעל, זילבערעם, טאמאשעווסקי,
און מענט זיי אלע האבען פערלאנגט, אז קאנצעד
זאל זיך בעטייליגען אין זייערע פארשטעלונגען,
און ווען אין 1917 קאהר פערלאנט איהן קאנצעד
פישוואנע טרויער ווערען, צוליב זיין אפרייע, פיל
פון די געשפילטע מיט קאנצעדן פיעסען אויסגע-
קעסט פון דעפערטא.

ש. קטוער שטאמט פון לאדו, דערציגען
 זיי בעל-הביתשע עלטערען, בעק-האט א העלד
 וועט דערצייהנג, נאך אלס יונגעל האט ער געהאט
 א העלענע שטימע און דערפער האט ער טאקע
 אליין גוגעלאגן אויף זיך די אויפערקומקייט
 פון דעם דאמאלטיגען לאנדער חן שלמה אפטר-
 קער, ביי חזמען ער האט א קראנע צייט געזונגען,
 און שפעטער און דער לאנדער קראנע צייט, אונטער
 אן איינעם פון די צווייטע דארגעשאנקע

ועלטרן ווערענדיג האט קאנצער דערפילט
אין זיך א בייגונג צום יידישען טעאטער און אין
צויק מיט 20 יאהר ארבעטסזאנען צו דער פרא-
ווינצילער טרופע, וועלכע האט געשפילט אין טא-
מאסאוו — גישט ווייט פון לאנדא אונזער דער ליי-
פונג פון פרוי געשטויטן ארומגעזייערע עט-
ליכע חודשים מיט דעם טרופע אין זיך גלייך ארויס-
געצויגן יאטס פערזינער יונגער ארטיסט, א דאנ-
דעס אין ער טאקע באלד אנטוויקלט געווארען צו
א. ר. קאמינסקי, וועלכער האט געשפילט אין לאנד-
און אין קיטע, באד צוליב די בעדינגונגען רעזי-
גירט קאנצער פון דעם פאסטען און פאדערט קיין
טרייב, וואו דירעקטאר אבסאסי האט געהאלטען
א טרופע צוזאמען מיט בוצער.

ביי סאכסאיען האט קאטנער געשפילט פון
 1907 ביז 1910 אין פערש'דענע שטעט פון דאס
 לאנד אין יאהר 1910 האט די מירנצע געשפילט
 אין אדעס, און קאטנער האט צום ערשטן מאל גע-
 שפילט די ראָלע, אה-אל-מוזיק" אין גאָרדינס, גאָס
 מענטש און טייוועל" די פיעטע און האנגענשפילט גע-
 פאָרען אויף דער ליטשער בלעט מאג גרעס גע-
 פאלן, און דעם דעם איז זי בעניטען געווארען
 אויך אין יידישען טעאטער, די קריטק פון דעם
 דאסער צייטונגען האט זיך זעהן גוט אפגעדרוקט
 און א סך געשריבען וועגען קאטנערס, טייוועל".
 צו יענער צייט האט גאָס אָנגעהויבען צו שטייגן
 און אדעס פון היינטיקן מיט זיין מירנצע; און
 היינטיק האט זיך אָנגעהויבען מיט קאטנערס

מארגנ' שבת, דעם 18. אָקט. **"פילהארמאניע"**
11.30 א זיינער מריה קומט פֿאַר אין
א פארלעזונג פון בעקאנטען רעזשיסער פון דער ווילנער סרופע

יַעֲקֹב וְאֶחָיו וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

די טעאטער = קונסט אין סאוו. - דזשעלע

סאָרעקריק, ס'זיין בילדעטען צו הנחה-פרייען אין אייגענעם-לעבן, זאָלענדיג 52 (פיעטריקאווער 17) און אין טאג 53 דער סאָלדעוונג ביי דער קאָסע.

דיג אויף די פערד איבער די גלעזערען, וואס האבן
 פארן געפיהרט קיין פאריז.
 זיך בעזאמלענען מיט ביסקען און קאמאנדען!
 דאס איז געווען דער ערשטער געזאנג ביי דער
 בעפעלקערונג און פאריז, אין דעם פרייהמארגען
 פונעם 14טן טאג, פונעם 1789.
 מערדע וואו מיט זאלע אנדערע
 געדארפט רעכענען זיך וואסלענדישע רעזינינגס-
 סאלדאטען, וועלכע זענען און פאריז געשטאנען
 אונטער דער קאמאנדע פון ביראן בעסטענאל. דער
 באראן, אליין גישט קיין פראנצויז, באר א שווער,
 און געווען דער א גוטער קאמאנדיר, א מענטש,
 וואס קען קוקען דעם טאג גלייך אין די אויגען
 פארן, ער האט ליב געהאט זיך צו שלאפען, און
 דערנאך איז ער נישט געווען א אינטערסאנטער פארגע-
 פון מאדערנע אונטערזעט. ס'איז געווען א געפאהר, אז
 ער וועט מיט זיינע רעגומענטען שטענען אין וועג
 און וועט נישט דערלאזען די רעוואלוציאנערען געלע-
 נען טייער.

אָבער אפילו פאר אַזאָ געפאָר האָט מען
 זיך נישט אָפּגעשטעלט.
 איהם פֿינף אַרײַנגע־פּאַרטיסאַן האָט זיך אײַבער
 געזען, וועמענס נאמען מױריס נישט נאָך פֿון
 הײַנטיגען טאָג, מענטש מיט געהאַר אײַבער־רײַסן.
 אין דער הױפּט־קוואַרטיר פֿונעם באַראָן בעסענע
 זענען פֿון די אױגען האָט בײַ זענעם געשען גע-
 שפּרייט מיט פֿייער, די האָר פֿונעם קאַפּ דעפּער
 בײַ איהם געזען געשופּערט, און געהאַלטן האָט
 זיך זיך דערהר דרייט און פֿאַסן, געזעהענדיג גע-
 דעם קאָמאַנדיר, האָט ער אַזאָ אײַבירגע צורעדעס
 געגעבן אַ זאָן פֿעסט און זיכער, אונטער־שטרייכ-
 דיג פֿייער וואַרט:
 — באַראָן, אַזאָ בין געקומען געפֿער אײַך
 אױפֿגעצו, אַז איהר האָלט נישט שטענען אין חפֿץ
 און זיך נישט אײַבירמשען. אײַך בין זיכער אַז היינט
 וועט מען געהענדיג די באַסטיל פֿאַלעט מײַך און
 פֿורבט גאנצישע אַרײַמירונגען קיין ווידערשטאַנד.
 דאָס וועט סײַ ווי סײַ נישט העלפֿען, היינט וועט
 נעמען די באַסטיל!..
 מ. אַשער־אױוויש.
 (ווייטער זעטאָג).

אין יענער נאכט אין קיינער אין פארן געשלאפען, און פונקט ווי עס טרעפט אמאל ביי דערשטען מענטשן א שלאפלאזע וועלכע דערמאנט זיך אאלד צו קיידענע וואס מ'האט איהם געזאגן, זינט ער לעבט, און זאלע ציח, מ'האט איהם פערשאפט זינט ער געדענקט ויך, און ער בעטליסט צו ווערען א אנדערער, א שטאלער, מטיגער און א בראדער, וואס לאזט זיך משה פאר קיינעם גיטש בעלייגער, און האט זיך דאס אנגאנגן פאראנצווישע פאלק אין יענער שלאפלאזער נאכט דערמאנט אן די לידענע פון די אלע פערנאמענער דורות, וועלכע זענען יאדענע און יאדענע געצייגט נישט געזאגן; דער גייסט פון יענע אלע פערזענליכע טע ווידעס און טאטעס האט אנגעגרידעט צו די אייניקלעך און צו די קינדער; פון די יוהאנים א זיך ווערליכט ווערן זיי אויסגעשטאנען. די טאטעס מאכט יעדע, און מיט ווערער שטאלעט שול און אה ווערטעס דערמאנט די לעבעריגע, או טאזן שוין צייט צו מאכען א סוף צו דער טרייבנישע הערשאפט צו דער קהילה ווערליכע.

א שלאפאדען נאכט ביי א גאנץ פאלק א נאכט
וואס גרייט צו א גרויסע פאסירונג פאר דעם מארגען
ליבען טאג, וואס האלט אין קומען. קיינער האט
אין לענדער נאכט נישט געהאט און אלע האבען
זיך געדינט אויף דער גרויסער פאסירונג, און
פארקאמען מארגען. איבער די פינסטערע נאכט
האבען אירומגעפאסט אומפאנעמענע מענטשן
לאמערקעט, וואס מע האט פון די פונסטער אידיש
געוואונען. האבען זיי דעם וועג בעליכטען. אין די
הייזער, וואו די טירען זענען געווען פערט פערשלאסן
סען, האט מען צוגעגרייט געוועזן, און אין
קוויסט, וואו האמערס האבען די גאנצע צייט
קלאטש. האט מען געמאכט פייסק, מעסערס און העק
דאס פאלק זאל זיך שוואפענען מיט וואס מען האט
פאפאצי שווערע פייסק און העק האט מען
אין די קוויסט געמאכט אין פערלעך פון עס
ליכט און דרייסיג שעה צייט. אבער מיט וואס
געוועהר אליין איז דאך געווען אומגעניג זיך
שטעלען אומקענען דעם שוואפען. שווא. אנט
געלען איז אסאך יעדע דעמאגוגסטאלאדען, וואס
כאט זענען אין פולע גאלא אירומגעפארען היינט

ווי אזוי ס'איז געפאלען די תפיסה
"באסטיל" אין פאריז

איין דער צייט פון דער גרויסער פראנצ. רעוואלוציע

גערדגט האט מען געוואלט האבען אטאליעדיע מיל
הארמאטען און זיי גייען צו ברענגען מוילעמער
און מוילעמער מעכענען אלס קרבות.
פון דעם איז קלאר, אז דער אנטפאל אויף דער
פאסטל איז נישט געווען קיין ערנולטאט פון אן
אויסגעדעקטען פלאן, האט וועט אומגעצארפן
פון רעזאלוציענער ווערע, נאך דעם אויסדרוק
פון א שטארקער געפיהל, האט צינדט אן די הער-
צער פון א גאנצן פאלק.

אויף די הויכע טייערען פון דער שרעקליכער
הפסח, "באסטיל" אין פאריז. איז געווען א פחד
צו קוקען: פון אלע זייטער האבען דערן פאסטע
און לעכער איינגעשטעלט געווען געמאכטען
סען, וועלכע האבען מיט זייערע פיסטע שטאלע
פריסעס אויסגעווארפן א מורא אויף אלעמען
קוילען און פארלירט אים דער באסטיל אויך
ווען גענוג. און ס'איז געווען שווער צו זען זיך פאר
צושטעלען אן אויב דער קאמפ-דאנץ לואזען דער
אויסגעבען א בעפעהל און די איינלענדישע סאך
דאסען, וועלכע געפינען זיך אין דער באסטיל
וועלן אנהויבען שייטן פון דער הויף אויף די אוי
שן וואס בעלאגערען די פעסטונג, וועלע זיי אוי
קערדיקט געווען טויזנטער און טויזנטער און פון
גאנצען געגענד אדום אדום וועט ווערען
פאר אש.

והיו מ'הא'לל דא' א'ג'ה'ר'א'ב'י' פ'ל'א'נ'ע'ר'א'ן
ר'ע'כ'נ'ע'ר' ה'א'ל'ל' מ'ע'ן' ז'ך' ו'ז'כ'ר' ע'ר'ע'ט' א'נ'ג'ע'ש'ט'א'י'ס'ע'ן
א'ן' ז'א'ל'ע' ש'ט'ע'ר'ד'א'ג'ע'ן' א'ן' ש'ט'ע'ר'ק'י'י'ר'ע'ן' א'ן' ד'א'ר'א'
ה'א'ל'ל' מ'ע'ן' א'ז'א'ד'א' פ'ע'ר'ל'ו'ר'ע'ן' ד'ע'ם' מ'א'ט' . ק'י'י'נ'ע'
ה'א'ט' א'ב'ע'ד' ק'י'ן' א'ז'י'ס'ט'ע'ר'ע'כ'ע'ט'ע'ן' פ'ל'ע'צ' . ד'ע'א'ל'ל'
ב'י'ש'ט' ג'ע'מ'א'כ'ט' , ו'י'י'ל' א'ל'ע' ה'א'פ'ט'ע'ן' ג'ע'ש'ה'ל'ט' , א'ז' ד'א'
ב'א'ס'ט'ל' מ'ז' . ג'ע'ז'י'ל' מ'ז'ע'ר'ע'ן' א'ן' א'ל'ע' ה'א'פ'ט'ע'ן' א'ז' ד'א'
ג'ל'ו'י'ב'ט' , א'ז' ד'א'ט' ה'ע'ט' ז'ך' א'י'י'ג'ע'ב'ע'ן' .
„ע'ס' א'ז' א' — פ'א'ק'ט' — ש'י'ב'ט' ד'ע'ר' פ'א'ר'א'ג'א' —
י'ש'ע'ר' ה'ס'ט'א'ר'ק'ע'ר' מ'ז'ע'ר' , — א'ז' ק'י'י'נ'ע'ר' ה'א'ט'
ב'י'ש'ט' ג'ע'מ'א'כ'ט' . ד'ע'ם' פ'א'ר'ש'ל'א'ן' א'נ'צ'ו'ס'א'ל'ע'ן' א'ז'י'ן'
ד'ע'ר' ב'א'ס'ט'ל' ; א'ז'י'ר' א'ל'ע' ה'א'פ'ט'ע'ן' ג'ע'ז'י'ב'ט' א'ן' א'ל'ל'
ה'א'פ'ט'ע'ן' ג'ע'ט'ן' , ק'י'י'נ'ע'ר' א'ז' ב'י'ש'ט' ג'ע'ש'ט'א'י'ס'ע'ן' פ'א'
ד'ע'ר' י'י'ט'ע'ט'ס' .

שפיר אין און דער באסטיל אויף געווען
 נגה, אויף צו אפלייב פאר א בעלזערער און האט
 קאמערדאנט פון דער שאצקער פעסטונג און מוז
 גיטש בעלזאפא האבען, חוץ דעם געבער און ווער
 געווען געפאקט מיט אויסלעדנשע סאלדאטען, וואס
 ס'זענען געשטאנען אונטער דער קאמאנדע
 דעם באראן בעסטענאל, וועלכער אין געווען מאר
 אנטפאבעס א געהענער פייגד און איהערע
 אומאיינער געליבעט; זיי בעסטענאלס סאלדאט
 האבען אין פאל פון א גוט געקענט קומען צו איר
 דעם קאמערדאנט פון דער פעסטונג און צוריקגיבן
 די רעוואלוציאנערן פון אלע זייטען. דאס וואס
 האבען גיטש באראן און, אבער אפלייב
 זייטנער ווילק האלט דער קאמערדאנט פון
 באסטיל אויף געקענט אויסקומען אין פאל פון
 בעלאגערונג, וויל עס האט זיכער דורכגעגאנגען
 דעם טעג און אפטר וואסען מין ער וועט נישט
 צוהאנגען דעם אויסטראגעבענע, און צו וואס בעל

פרייטאג
12
ג
חשון תרצ"ה

אקטאבער

זון-אויסגאנג 5.55
זון-אונטערגאנג 4.49

ליכט-צינדען: 4.39

רעגיסטראציע פון יאר- גאנג 1916

(2) מארגען, שבת, דעם 18 אקטאבער
דארפן זיך שטעלען די וואס וואוינען אויפ'ן
שטח פון 3-טען קאמיטאט מיט די פאמיליען-
נעמען אויף די אותיות:
F G
און פון 8-טען קאמיטאט אויף די אותיות:
N O P R
היינט, פרייטאג, דעם 12-טען אקטאבער
דארפן זיך שטעלען די וואס וואוינען אויפ'ן
שטח פון 2-טען קאמיטאט מיט די פאמיליען-
נעמען
C D E
און פון 8-טען קאמיטאט אויף די אותיות:
K L M

צוגאב-פאבאר-קאמיטע

קאמיטע-מאגאזין דעם 15-טען אקטא-
בער ה. י. וועט אין לאקאל פון דער מיליטע-
רישער אפטיילונג ביים מאניסטראט פיעטריקא-
ווער 165 אומשטעלען א צוגאב-פאבאר-קאמיטע
פאר דער פ. ק. או. לאנד שטאט 1 צו דער
קאמיטע דארפן זיך מעלדען די פאבאר-קא-
פון יארגאנג 1918, וועלכע האבען זיך צוליב
וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביי
איינע צו די קאמיטעס און די פאבאר-קא-
עלפטער יארגאנג, וועלכע האבען נאך נישט
רעגולירט זייער בעזינגען צו מיליטע-דינסט אויב
זיי האבען דערהאלטען נאמענטליכע אויספאר-
גען פון דער שטאטשער סטראסטווע און וואוינען
אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-
קאמיטאטעס.
צו דער קאמיטע מוז מען צושטעלען א פאס-
אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

פרייוויליגע וועלען דעם קומענ- דיגען חודש

נעשיקט ווערן איין די מיליטע-רייזע
(2) די לאדזער שטאט-פערזענלעכע האט
אנגעהויבען טונדערשיקען די אויספאר-
(קארטי פאדאלינא) צו די פרייוויליגע, וועלכע
האבען בעת'ן הויפט פאבאר אין מאי און יוני
ה. י. בעקומען די קאטעגאריע "א". די פרייווילי-
ליגע דארפן זיך שטעלען אין די אפטיילונגען
דעם 2. נאנעמבער ה. י.

Dr. Z. Henrykowski

ספעציאל-ארצט פאר ווענערישע
הויט-קראנקייטען און מענער-שוועכע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאווער 86
מער. 143-63
געזעסן פון 11-8 און פון 9-6 אונטער.
פאר פרויען א ספעציאלער הארעט וואל.
פאר אונגעמערקטע דעמאנסטראציען.

זאכעטא Zacheta

זגערוזשער 26

היינט און פאלגענדע מעגל-
פערשטיגע קאמפאניע א. ג.

שפירלצייג

אין די הויפט-ראלען:

Zula Pogorzelska

E. Bodo

K. Tom

א. א.

אנהויב פון די סענזאציע: שבת און יום-טוב
12 א זייער. געווענליכע טעג 4 נאכט.

פלענארע זיצונג פון דער האנדעלס-קאמער- די לעצטע איי דער היינטיגער קאדענץ

גילד בעהמט נישט קיין שום פענסיע אָרעד בעל-
נונג פאר זיין אַרבייט, אלע אַרבייטען ווערען געשטע-
לן שום האַנדל.
נאכדעם ווערט אויסגעוועהלט א ריזידיר-קא-
מיטע צו קאנטראלירען די העלונגען און ביכער
פארן יאָר 1934, אין דער ריזידיר-קאמיטע זע-
נען געוועהלט געוואָרען: די ראטמערער: קאנאזשער-
סקי, טעמפלעהאָף, גראַס, לאנדסבערג און קאַרצאל.
צום סוף פון דער זיצונג האט ראטמערער וואָל-
געדאנקט דעם פּרעזידענט און די עקספּיע פאר
דער אָפּטערוויליגער אַרבייט לטובת די אינדוסטריע-
לער, סוחרים, און קליינע-ענדלער, די דאָזיגע אַרבייט
האט איבערגעשטעלט די לאדזער האנדעלס-קאמער-
בראש פון אלע האנדעלס-קאמער-אין פוילען.
דער אָפּטערוויליגער אַרבייט לטובת די אינדוסטריע-
לער, סוחרים, און קליינע-ענדלער, די דאָזיגע אַרבייט
האט איבערגעשטעלט די לאדזער האנדעלס-קאמער-
בראש פון אלע האנדעלס-קאמער-אין פוילען.
דעם וועג-דירעקטאָר ד"ר זאנד און דעם ראטמ.
ראשקא, וועלכע האבען אנגעפירט מיט דער שטיי-
געכטען אין אונטערן פאָרויץ פון פרעזעס מע-
שיסלאו ווערן פארגעקומען די לעצטע פלענאר-
זיצונג פון דער אינטימער האנדעלס-קאמער, נאך
דעם, ווי ס'איז אויסגעלייגעט געוואָרען דער פרא-
טאקאל פון דער פרייהערדיגער זיצונג און ס'זענען
אויסגעהערט געוואָרען די קאמוניקאציען פון פרע-
זידענט, און פערשטענען געוואָרען צו בעהמען אַר-
אָפּצאהל פון פינף זאָלעס ביים רעגיסטראציע לערן
ינגלעך אין אינדוסטריע-אונטער-ענדע-האנדעלען.
אָהן שום דיסקוסיעס און אין אלע דריי לעזונג
אָנגענומען געוואָרען דער ביהזשעט אויפ'ן יאָר
1935, דער ביהזשעט וועט פאָר אין די הכנסה
אין האַלאַנד אויף א סומע פון 444.100 זאָלעס.
נאָכן אָנגעהערט דעם ביהזשעט גיט פרעזעס
ווערן אַפּפּלענדע פיינליכע ערקלערונג, צוליב
די פערשידענע קלאנגען וואָס האבען זיך פערשפרייט
ערקלערט דאָס פרעזידענט און קיין שום איהר מיט-

שוין איינמאהל א לאה'לע! ווי אזוי זי פרוכט זיך ארויסדרעהען פון איהרע נעמינע מעשים

מאָדערנע שטיק איז דאָן בעפרייט געוואָרען פון
טורמע.
די ווייטערדיגע אויספארשונג האט ארויסגע-
וויזן, אז די 15-יהריגע לאה שערלעצקא האט טראָץ
איהר יונגען עלטער געהאט א זעהר שלעכטען שם,
ווייל זי האט שטענדיג, יעדער נאכט ארוםשפא-
צירט מיט פערשידענע יונגען, בעת איהרע עלטערן
האבען אין א געוויסען טאג בעמערקט, אז זי איז
„נישט מיט אלעמען“, האבען זיי געמיינט, אז זי
איז טראָגענדיג געוואָרען, זענען זיי צו איהר צו-
געשטאנען, זי זאָל זיי זאָגען „ווער עס איז דער
טאָטע“, דאָס מעדעל האט געוואָלט פסור ווערען
פון די קשיות און אפּווערנען די אויסמערקונגען
פון איהרע נאכשעפערס, די יונגען, האט זי
פראָסט פשוט ערלערט, אז דער אלטער יוד האט
עס איהר געטון...
אזוי ווי פון גאנצען ענין האט זיך אויסגע-
לאָזט א בויזעם, האט די פראָקוראטור די אָנקלע-
בטל געמאכט און פערקעהרט אָנגעקלאָגט די
עלטערן פון לאה שערלעצקא פאר א פאלשע
בעשולדיגונג.

נעה זאפארט ניאטקא

איין דער בעריהמטער קאלעקטור
פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
קויף דארט א לאס! איין הורצען די ציהונג!
תשעה ירחי... זיצעכס
פאר אוועקזעצען העלענען במקום וואנדא

פער'משפט א שטרייך-קאמיטעט

האָבען קאָלע געמאכט 5000 ציגעל און פּעוואָר-
טען פּאָליציי מיט שטיינער, פּאָסירט האָט עס
אויפ'ן קאָלומע פּלאַץ אין כאָני.
די בעשולדיגטע, וועלכע זענען געוועזען
די מיטגלידער פון שטרייך-קאמיטעט האָבען זיך
אין זייער שוילד נישט מודה געווען.
דאָס געריכט האָט אַרױסגעטראָגען אַנאָר-
טיע, לױט וועלכען: אַלעקסאַנדער קאַנטאַר איז
בעשולדיגט געוואָרען אויף 2 יאָר טורמע, פּראָג-
צישעק מאדזשאק אויף אַנדערהאלבען יאָר, יאַקאָב
יענדראָשאק אויף 8 חדשים, ריימאָנד קאַנטאַר
8 חדשים און לעָאָן מאדזשאק איז פּריינגעפּראָג-
כען געוואָרען.
היינט אַ קאַנפּערענץ וועגען די
וועש-נייערינס איז דער וויד-
זעווער מאָנופּאקטור
(2) דער אַרבייטס אינספּעקטאָר פון 12
קרייז האָט אויף היינט צוזאַמענגערופּען אַ קאָ-
פּערענץ, וועגען ליקוידירען דעם שטרייך פון די
וועש נייערינס אין דער ווידזעווער מאָנופּאקטור.
אפטייגען
היינטיגע נאכט-דיזשורען
(2) היינט ביינאכט דיזשורען: א. פאטאש
פלאץ קאשטשעלני 10, א. כארעמא (פאמאקא)
12, ע. מילער (פערטריקאווער 46), מ. עפשטיין
(פיעטריקאווער 225), ז. גארטשיצקי (פערטריקאווער 59)
אָנטאַניעוויטש (פאבליצקע 60).

צום הערבסט

די ביינעסמע פאריזער
פערפומען
די איינציגע
האנדלער-פערפומעריע
J. DRUKIER
5 ZAWADZKA 5
TEL. 175-92.
די פיינסמע
טואלעט-זייער
פונדען
ווי אויך אלערליי
קאסמעטיק
אין און אויסלענדישע
בעמערקונג: ענגראסיסטען בעקומען א ספעציעלען ראבאט.

פערפומען

די ביינעסמע פאריזער
פערפומען
די איינציגע
האנדלער-פערפומעריע
J. DRUKIER
5 ZAWADZKA 5
TEL. 175-92.

פערפומען

די ביינעסמע פאריזער
פערפומען
די איינציגע
האנדלער-פערפומעריע
J. DRUKIER
5 ZAWADZKA 5
TEL. 175-92.

פערפומען

די ביינעסמע פאריזער
פערפומען
די איינציגע
האנדלער-פערפומעריע
J. DRUKIER
5 ZAWADZKA 5
TEL. 175-92.

די ביינעסמע פאריזער
פערפומען
די איינציגע
האנדלער-פערפומעריע
J. DRUKIER
5 ZAWADZKA 5
TEL. 175-92.

ביי א שרעכטען פאנען

שלעכטער פערזאנלעכער, דארט-פערזאנלעכער, געברויכט ס'זאל
דעם נעמליכען פונקטלעכען
Franciszka Józefa
פונקט דאקטוירים, צו געקומען אין שלעכטען פאנען
סקולער-אפטיקעטען

**פון דער יוד. דעמאקראטישער
פאלקס-פארטיי**

(מ.ג.) אונזערן פארטיי פון ראטאנא צוה.
ווייזנאמא, איז געשטען פארקערטען א ראטאנא
פון דער יוד. דעמ. פאלקס-פארטיי אין לאדז.
די יוד. פארטיי, ווייזנאמא און מאג, באלאבירשקי
האבען אפגעגעבן א בעריכט פון דער לעצטער
דעם 7 ד.ח. אין ווארשע, וועלכע האט געזאגט
עקזעקוטיווע צווייג וואס איז פארגעקומען זונטאג
דעם 7 ד.ח. אין ווארשע, וועלכע האט געזאגט
א גאנצע ריי פארגען, ווי די אינטעלעקטעלע
סימאזיע, געפער קאנסעריענץ, האנדערקער
ענינים א.א. זאכעס זענען איינגעווערן געווארן
בעריכטען פון די איינציקע אייגענע אייגענע
וואס שטעהן אונטער דער השפעה פון דעם פאלקס
פארטיי ווי קליינענדיגע, האנדערקער און צווערע
ארגאניזאציעס.

אין דער דיסקוסיע וואס די דאזיגע פראגען האבן
בען אנטוויקעלטען די יוד. פאלקס-פארטיי
פארם גלאטמאן, געלעסען, הערשקאויטש, יונקער
וויטש, פרייס, גראטמאן, פרוי וואלדקאויטש, א.א. צו
צום סוף האט דער פארטיי ראטאנא אפגעשטען
די ביזאנטישע טעטיקייט פון די דאזיגע חברים.

באזעס און בעטראכט געווארן די פראגען ווער
גען דער ארבייט פון דער פאלקס-פארטיי אין דער
לאדזער קהילה, דאס איז אונזערען געווארן און
די איינציקע קהילה-מעהדעס לאזט נישט צו צו
קיינ פראקטישע ארבייט פאר די יודישע מאסען
צוליב דעם זענען אריינגעטראגן געווארן צוויי פאר
שלאגען, איינער וועלכע איבערגען אין א שאר
פער אפצווייג און א צווייטער פארשלאג וועלכע
אינגאנצען ארויסווערען פון דער איינציקער קהילה.
די דאזיגע פראגע וועלכע האט א זעהר איינציקע
בערייטונג פאר די ברייטע יודישע פאלקס-מאסען
אין לאדזש, וועט ענטוויקעלט בעטראכט זענען וואס
דער לאדזש-מיינער פערזאנלעכע פון די פארטיי-מיינער
גלידער וועלכע קומט פאר שבת דעם 20 אקטאבער
און דאן וועט ערשט אנגענומען ווערן א קלארע
שטעלונג וועלכע די דעמאקראטישע פארשלאגען.

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אין
62 פיעטריקאווער
און געהט אן פון 9.30 ביז 10.30 סאמטיאג
און פון 4-6 נאכט.
ספעצ. הארץ-קראנקהייטען

**די דייטשע פרייטע געהעז אויס פון נויט
ווערונג צום הייז-קאמיטעט פאר די דייטשע פרייטע אין לאדז**

טרוי פון דער יודישער בעפעלקערונג
אין נאמען פון די דייטשע פרייטע אין לאדז
די קאלינסקי, ה. ראזענבלום, ז. ראז
זענטאל, ג. ראזענבלום, פ. ראזענבלום.

מיטגליד-פרייטע, אין דעם פאל וועלכע מיר נישט
דארפן האלטן אויף אויסלענדישע שטיצע, מיר
זענען גרייט צו שטעהן איינער דער אויפריכט פון
ביזאנטישען קאמיטעט, בכדי צו געווינען דעם צו-
פארשער.

זעהר געהערט ווערנדיק פון "נייץ פאלקס-
בלאט".
אין נאמען פון די דייטשע פרייטע אין לאדז,
זענען מיר צו פערענעטליכען פאלגענדע ווער-
ונג צום לאדזער הייז-קאמיטעט פאר די דייטשע
פרייטע אין לאדז:

פון צענטראלען יודישען האנדל-פערבאנד

דער צענטראלער יודישער האנדל-פערבאנד
פאנד אין לאדז, פילסטוקיענא 69 דאס וואו און
טאג דעם 14 ד.ח. א מאסע-מיינונג געווינעט דעם
אויסגאנג פון דער האנדל-פערבאנד קאמיטעט
אין לאדז, ווי אויך וועלכע דער פראגע: האנדל-
פערבאנד, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די
צוליב דעם, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די

דער צענטראלער יודישער האנדל-פערבאנד
פאנד אין לאדז, פילסטוקיענא 69 דאס וואו און
טאג דעם 14 ד.ח. א מאסע-מיינונג געווינעט דעם
אויסגאנג פון דער האנדל-פערבאנד קאמיטעט
אין לאדז, ווי אויך וועלכע דער פראגע: האנדל-
פערבאנד, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די
צוליב דעם, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די

צווייטע, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די
צוליב דעם, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די
צוליב דעם, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די
צוליב דעם, וואס האט דער ענין אין יעצט ביי די

XXX
יודיש טעאטער
פילדארמאניע
נארוואוויטש 20, טעל. 213-84.
לאדזער יודישער
טעאטער-עולם !!!
גרייט זיך צום פייערליכען יובל
פון איינער בן-עיר, דעם
בעהאנטען כאראקטער
שווישפילער און רעזשיסער
עלמה קרעטער
דינסטאג, דעם 23, אקטאבער, 9 אוונט
וועט איהר 3 פרייליכע
פערברענגען 3 שעה'
און האבען א קונסטלערישען גענוס! — עס וועלען זיך בעטייליגען:
די אלעמען בעהאנטע יודישע שרייבער
די אנגעזעהענע ארטיסטען פון פוילישען טעאטער
די בעסטע ארטיסטען כוחות פון דער יודישער בינע!
גענויט פרטים אין די ווייטערדיגע אנטאנסען!
בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון מילדארמאניע.

איבערגעפאהרן 70-יאריג מאן

(2) אויף זשאנעווער גאס, נעבען נומער 88
איז אריינגעפאלן איבערגעפאהרן דעם 70-יאריגער
זשאנעווער קינאס (פון לאנסטאן 11).
אין א געזעהרליכען צושטאנד האט מען
איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.
דעם שווידיגען שטאנער האט מען צוגלייבט-
שטעלט א פראטאקאל.

Casino
היינט צום לעצטען מאל!
Norma Shaerer
אין מיל-
דיינע דיפוז
זאגען ליגן
מארגן גרייטע פרעמיערע
„מאסקאראד“
אנהייב טעטיק 4 נאכטיאג,
שבת און זונטאג-12 בייטאג.

פאר קינדער אלפערטערבאר
Mydło Bebe Hoffmana

וואלט אפילו קיינמאל נישט גע'חלומט.
דער אינספעקטאר האט מיר צוגעפיהרט צו
א קליין טישלעך און א צווייטע מיטן פינגער
האט ער געזאגט:
— דא איז דער צענטער פון דער געהיימניש.
— איך האב א קאק געגעבן אויפ'ן טיש און
בין שוין נישט אומגעפאלען, ווען נישט איר-
נער פון די פאליציי-באמאנעס וואלט מיר נישט
צוגע'חלומט.
אויפ'ן טישלעך זענען געשטאנען צוויי גרויסע
איינגע'חלומטע פאטאגראפיעס. איינע איז געווען
די פאטאגראפיע פון אן אפגע'חלומטער פרוי, און
די דאס וואלט געווען אן אפגע'חלומטער יונג-פאלס
האט דער אופן פון אנטון זיך דע'חלומט געווען און
די צווייטע פאטאגראפיע האט פארגעשטעלט
פאר די רייכע.
איר האב געזאגט די פאטאגראפיע אין דער
וואג, צוגע'חלומטע זי געהערט צו די אייגענע,
זי האט זיך אנגעהאלטען פערקלענע, וואס איך געפין
זיך און האט דא קומט פאר. איך האב זיך גע-
וואלט איבערצייגען, צי דאס איז דער וועלכע
— יא, האב איך געזאגט, דאס איז די פרוי
רובין, אט די ביי וועלכער מיר זענען איצט געווען
און וועמענס מאן מ'האט דער'חלומט.
מעהר האב איך גארינישט געזעהט, איך האב
זיך נאך אלץ געפונען אונטערן איינדרוק פון
דער האנגער ענטרעקונג. דאס איז פאר מיר גע-
ווען צוליב איבער'חלומטע, און כ'האב בכלל נישט
געוואוסט, וואס איך זאל רעדען.
— וואס זאל דאס בעדייטען? האב איך געפרעגט
דעם אינספעקטאר.
דאס וועלען מיר ערשט זעהן, דערווייל
פיהל איך, און מיין רייזן האט מיר אויך דאסמאל
נישט אפגע'חלומט און איך בין אויפ'ן רייכטיגען
וועג. דעם בעסטען סימן האט דאס אלץ און...
— אז וואס? האט איך שוין געפרעגט.
— אז איך האב נישט גענומען ערנסט דער-
פאר רייכעס ערקלערונגען.
— וועלכע?
— אט די וועלכע זי האט נישט געוואלט מא-
כען אין אייער אונטע'חלומט. ווען איך זאל די
דאזיגע ערקלערונגען גענומען ערנסט, וואלט איהר
דא אפגע'חלומט מיט נישט געווען.
(פארשטאנען קומט)

נישט בענוצט געווארען. דאן האבען מיר גע-
עפענט נאך א טיר און ווערן דאס זעלבע.
דער אינספעקטאר האט זיך אפער נישט אפ-
געשטעלט און האט געזעהען די דייטשע טיר און
דא האבען מיר דע'חלומט עפעס אויסגע'חלומט-
ליכעס.
אויף דער פאלאנג איז געלעגען א טייגער
פערטישער רייזן, אויף די פענסטער זענען גע-
האנגען טייערע זירענע גארדינען, אויף די ווענט
שעהנע בילדער, און ווינקעל איז געשטאנען א קליי-
נער שרייבטיש, ביים אוועק א קאנאפע מיט צוויי
פאטעלען. אין מיטען שטוב איז געשטאנען א טיש
און אויף איהם א טייערע לאמפ. דאס וואונדער-
ליכע מיט דע'חלומט איז אפער געווען, וואס דער טיש
איז געווען בעדעקט מיט פרישע טייערע, גוטע
מאכלים, מיט וויין און פלעגלי קאלט פלייש,
אויפ'ן טיש איז אויך געשטאנען א גרויסער ווא-
נאן מיט רייכליכע וויינע, רייזען, ארום וועלכע
גאנצעלעמען, די וועט אויפ'ן טיש שנייד-ווייס.
אפילו דער אינספעקטאר וועלכע האט זיך
געזיכט אויף איבער'חלומטען איז געפליבען שטעהן
און לשון, ס'איז אפמאלט נישט געווען צו פער-
שטיין, וואס דא קומט פאר, ס'האט געוואלט עס-
ליכע סעקונדען בין איך האב געהאט די דרייטער
קייט א קאק צו געבען אויף דעם אינספעקטאר,
וועלכער האט זיכער פערשטאנען מיין ערשטער-
ונג.
— אמת, וואונדערבאר, האט ער געזאגט, אין
דעם הויז קומט דאן קיינער נישט אריין און
געהט קיינער נישט אריין, איהר וואונט דא נאך
הענט און ווייסט, אז זינט א יאהר איז דא קיינער
נישט אריינגעקומען, דוכט זיך מיר, אז די דא-
זיגע מאכלים, וועלכע איהר זעהט אויפ'ן טיש
זענען נאך נישט אלט קיין יאהר און די בלומען
אויף נישט?
— כ'האב וויקליך נישט געהאט וואס צו עס-
פערען, אין שטוב איז געווען שטיל, בלויז דער
זינגער, וואס האט געהאנגען, האט געקלאפט צום
סאקס.
אין אונזעריגען געווארען ערשט נישט לאנג.
פון דעם אלעם, האב איך נאך נישט געוואוסט,
אז די אמת'ע איבער'חלומט וואס נאך אויף מיר
און דאס וואס איבער'חלומט וועלכע וועלכע איך

ר. איזראעל
דער בערזען-סוחר

שפאנענער ראמאן פון יודישען לעבען
— וואס האט זיך דער אינספעקטאר עפעס
אונגעקלינגט אויף דער ערד, האב איך זיך גע-
טראכט, וואס זיכט ער דאס?
פאלד איז מיר דאס קלאר געווארען. ס'האט
זיך אויסגעשטעלט, אז איהר דעם קאסטען האבען
זיך געפונען שפארען וועלכע, ווי ער וואלט די
גאנצע צייט נישט געשטאנען אויף דעמאלטען
ארט, נאר ער איז איבערגעקומען געווארען.
— וואס האט דאס פארא פערזענליכע? האב
איך געפרעגט.
— מעהר נישט ווי די, אז דאס איז נישט דער
וועלכער קאסטען, וועלכען איהר האט בעכטען דא
געווארען, נאר אן אנדערער פונקט וועלכער, וועל-
כען מ'האט היינט דא אהער-געברענגט, כדי אונז
אריינצופיהרען אין א טעה.
— יעדענפאלס, קען איך איהר שוין פערזענ-
לעך, מיטטער מארקס, אז איהר האט גרויסע
פערזענלעכע פאר דער אויספארשונג, האט דער
אינספעקטאר געזאגט, דער דאזיגער גארדאש איז
דער שליסל אויפגע'חלומטע דעם מארד. איצט
איז אונז נאך געפליבען געווי צו בעקומען דאס
גאנצע הויז, פון איבער'חלומט און פון איינצייג.
— דאס וועט צו גארינישט ברענגען, האב איך
מיר גענומען די דרייטקייט צו זאגען, איך וואוין
אין שוין זינט א יאהר נישט געוואוסט, איך האב
זינט יענער צייט קיינעם נישט געזעהען, נישט
אריינגעווען אין נישט אריינגעווען, האט דער
פון דעם איז גארינישט גערינגען, האט דער
אינספעקטאר געזאגט, דעם בעסטען סימן האט
איהר, אז אפילו היינט איז מען דא אריינגעפאה-
רען מיט א קאסטען און קיינער האט דאס נישט
געמערקט.

צו אויספלוגן

ווען טיטל גוט שיק, ווען פון געזונט
BERSON-OKMA
ווערן נישט צווישן גיבן אונטערשיידן
נישטען דא נישט און קאסטן נישט טייער
די לעבעדיגע טיילן.

גומי-לעדער
BERSON-OKMA

יעדער שפילער מוז וויסן
וואו צו הייפן א לאמערע צעטלע
די ציהונג פון דער 31-טער לאגערע דערנעבן
טערט זיך. נאך אינאנצן עטליכע טעג צו דער צי-
הונג פון דער ערשטער קלאס. די שפילער שטעלען
זיך שוין איצט די פראגע: ביי וועמען, אין ווע-
לכע קאטעגאריע געהט מען קויפן א לאג? גאטליך
קען מען אין דעם פאל קיין חכם נישט זיין. ס'איז
א פראגע פון גליק. אבער איינס איז קלאר, אז
קויפן דארף מען א צעטלע אין א קאלעקטאר.
וואס האט מיר צו געוויסן. און אזא קאלעקטאר איז
אין ספק, י. פינגאליד, וואס ס'זענען ביי די פרי-
ערענדיגע ציהונגען. וואס פיל געטענען און קלע-
נענענען.
נעמענדיג אין אכט אז די איינציגע לאגערע
אין דער ציהונג איז געווארן צום גוטסטן פון די
שפילער, איז צו האפן, אז ביי דער איינציגער צי-
הונג וועט י. פינגאליד קאלעקטאר (שרומעקסא-
סעל. 108-99) שלאגן דעם רעקארד.
ס'איז דערנאך צו דעווארטן, אז דער לאדער
פאלט וועט אויסגעבן די געלענענע און הייבן
בעשטעלען א לאגערע צעטלע אין דער גליקליכער
קאלעקטאר פון י. פינגאליד (שרומעקסאס 8). איהר
קאנט דאס אויך, טון דורכ'ן טעלעפאן 108-99.

אין 2 שעה — 20 פראטאקאלן
האט צווייפונעשטעלט אנהייבסעקציע
פון לאדער געוועלבער

(2) ווערענעכען אין אונדז צווישן 8 און 10
האט דער היינטיגער טאגס-היינטיגער צווא-
נען מיטן פאליציי-קאמנדאנט ה' געוועלבער
דורכגעפירט אנהייבסעקציע אין א רייע לאדער
געוועלבער, צו די געוועלבער, היינט 20, האבן
לען אין די בעשטימטע שעהן.
עס זענען צוהיפונעשטעלט געווארן 20 פרא-
טאקאלן פארן האנדלען אין גיטע דערלויבטע
שעהן אין די שולדיגע וועלען צוגעצויגען ווערען צו
שטרענגער פערזענליכקייט.

חתן דערשאסן די בליה
בלויטיגע ליבעס-טראנעדיע אויף
פאמארסקא גאס

ביי דער פאמיליע וואלבערג (פאמארסקא 13)
דינט זיט א לענדער צייט א גיטע מערעל מאניא-
וואושינאק, צו וועלכער ס'האט אפ קומען צו
איהר א חתן עטליכע טעג פארפאנגען.
נעכטען איבער איז דער חתן געקומען צו איהר
אין דער קיך און צווישן ביינען אין אויס-
געבראכען א מחלוקה פלוצלעך האט ס'געפאנגען
רויסגעכאפט דעם וועלכער און איהר צווייג-
שאסען צוויי קוהלען.
אין א גוטער צושטאנד איז זי אפגעפירט גע-
ווארן אין שפיטאל אויף וואוינאקאס.

אייז יאן, צוויי יצחק'ס,
און א טייערענער יאהר טורמע

(2) דער 26-יעה-יאהר יאן רייזשטיק איז
א ספעציאליסט פון א בעזונדער מיט פאן — גע-
בענבעט איינאס.
אונדז סארט גב דארף אייגענטליך בעקומען
דעם הויכען טיטל „אויטאריטעטער לקח-יער“.
האלל, דער דאזיגער „אויטאריטעטער גב“ פאן
יאן, האט דעם 17 יוני ה'י. ארעסטירט פון
איינעם יצחק גאלדבערג אויטא דעלעקטירישע
לעמפלעך פון די רעפליקעסאציע אין א ראד, וואו ביי
איינעם יצחק פלאגראט'ס אנהייבסעקציע — מעדא-
ניגער דאסוועלפער.
נעכטען איז ער געשטאנען פארן געריכט און
בעקומען א פסק-דין — צו זיצן א יאהר צייט.

Dr. H. Rakowski
אינערליכע טראנהיימע
צוריקגעקערט
האט זיך איבערגעצויגען פון וואוהאק 8
אויף טראווא 5, סעל. 137-34

רעפרעזענטאטיו-טעאטער
„ראזמאיטאשטי“
ציונל-גאס 27, טעל. 112-25.
דירעקציע: דוד צערמייסער.

גאטליכע פילען פון דער בערימטער קינסטלערין — דער שטאלץ פון דער יוד. ביהנע
אידא קאמינסקא
צוזאמען מיט דער געזעצטער סטאר-טרופע:

פאזשיק מאס	נרודבער יצחק	היינבערג מרדכי
ליפמאן משה	ליפמאן עני	ליפמאן נאטאליע
ליפמאן משה	ליפמאן עני	ליפמאן נאטאליע
ליפמאן משה	ליפמאן עני	ליפמאן נאטאליע

ווי אויך גוממאן קלמן, האמבורגער דוד, הערשאוויטש שלמה,
וועלעש העלענא, זעלמאן לעא, ליפמאנסקא לאה, לודנער שמואל,
צוויילד חנה, צוויילד יעשה.

פייערליכע פרעמיערע!
היינט פרייטאג און מארגען שבת 9.15 אונט — צום ערשטען מאל אין לאדן
אדאנה פון קינדער

סענסאציעלע און שפאנענדע לעבענס-בילד אין 3 אקטען (5 בילדער)
מיט **אידא קאמינסקא** אין דער הויפט-ראל.
א. דאנס פון קינדער האט בערעאפן אלץ, וואס איהר האט ביי יעצט געזעהן.
א. דאנס פון קינדער איז א פיעטע מיט א גרויסן פערזענלעך, די שפאנענדע דער-
גרייכט ביזן העכסטן גראד.
א. דאנס פון קינדער איז ניי און אריינגע, דער פראבלעם פון אונזער טעגליכען
ליבען. די סיפן זענען לעבעדיגע, צוועלכע, וואס איר בענענעט
יעדען טאג, זייער טראנעדיע איז איך נאענט צום הארצען.
נאך דער פארשטעלונג — נייעס! צום ערשטען מאל אין דער סענסע-וועלס
גראנדיעזע בילדען אונטערן נאמען „לאדן מאפיער“... לאדער רעפארטאזש!
„לאכט יודעלעך לאכט!“ ...
רעזשי: יוסף סטרוגאמאש.

- אונגעקערטע מיט פל-טוב! שארש און קיבען! שפיל! — טאנץ! — געזאנג!
(1) א יונגעל? — א מידער? האמאריסטישער סקעטש אין 1 אקט
פון ד. צערמייסער און ס. קארן-מייסער.
(2) מוזאיק קיין ליגען נייט זאגען!... לאדער געשעהעניש אין 1 אקט
פון ד. צערמייסער און ס. קארן-מייסער.
(3) דעפיקאדע פון דער גאנצער סטאר-טרופע.
אויפטריט — ווער? וואס?

1000 לאד איז אייז מינוט!!!
ספעציעל פאר די נעשוואירענע פעסימיסטען
און מרה-שחורה-ניכעס!
די ווענד פון סענסע-וועלס ציסערען פון די דאך-באלאנען, וואס וועלען ארויסגעלאזט
ווערען יעדען אונדז.
ס'וועט זיך טוען אויף טיש און אויף בענק און ס'איבעריגע אויף דער ערד
מארגען, שבת, 4.30 נאכמיטאג
גרויסע הנחה-און פאלקס-פארשטעלונג
אלע פילעטען 1 זל
אין פארטער 1 זל
אין הארציג!!!
יעדער האט דאס רעכט מיטצונעהמען א כינר בחנם.
סענסאציע אויף סענסאציע!
משה ליפמאנס — די בערימטע טראגיקאמדיע

מאן, מענש און פאטער

אין 3 אקטען פון סימאן וואלף, די פארשטעלונג איז ניי און אריינגעל אין יעדער הינזיכט.
נאך דער פארשטעלונג:
גראנדיעזע פילאגע אונטער'ן נאמען „לאדן האפיער“...
ראכט, יודעלעך לאכט!!!
וואו ס'ווערט אויסגעפירט דער גאנצער אווענער-פראגראם.
דאס איז נאך איז לאדן נישט געווען!
בייטאג: אלע בילדען אין פארטער
נאך צו 1 זל.
רעזשיסיר: משה ליפמאן. טעכט. דייט. ק. גוממאן.
כאך אין אקעסער אונטער דייטונג 5, זעלמאן.

ערעפנונג פון דער יודישער פאלקס-אויסווערזיטעט

מארגען שבת איבער קאנט פאן נאך דער וואסער
האט די ערעפנונג פון דער יודישער פאלקס-אוי-
סווערזיטעט פון דער ציוניסטישער אריינסט-פא-
טיי „האמאדוה“ אין לאנדאן פון דער אילאסטרא-
היים, פילוסאפיע-76, צו דער בענייאונג פון דער
טעטיקייט אין מצד דער פערזענלעכע פון דער
יוד. פאלקס-אויסווערזיטעט פארגעברייט געווארען
א גאנצע רייע רעפארטען.
דער ערעפנונגס-אונדז וועט אינאנצן זיין
געוויינלעך וועט אונדז פון פערשטע-בענעט דיי-
טער ב. ביליק, א רעפארט איבער „ביליק און
זיין השפעה אויף דער אויספערזונג פון יודישען
פאלק וועט האלטן ה' ד"ר ח. בעלזא, אויסער-
דעם וועט פאר, רודישעוויטש א. א. רעזשיסירן די שא-
פונגען פונעם פערשטע-בענעט פאלקס-דיכטער.

הנחה-פעסער קיין עסטרייך

דאס היינטיגע רייע-בילד „וואגאנא-ליקא“ טיילט
מיט די פערזענלעכע-עסטרע און עס איז אבער צו גע-
ווארען הנחה-פעסער קיין עסטרייך אויפן הערסט
און היינט-טעג. די הנחה-פעסער ווערען ארויס-
געגעבן אויפן משך פון 1 חורש און דער פרייז
שטייט גיט אריבער פון 120 זל.
די אלע וואס וועלען געניסען פון הנחה-פעסער
ווארען וואס שטעלען זיך פערשטייבן אין רייע-
בילד „וואגאנא-ליקא“ פעס-קאדעס 64. טעלעפאן
170-77 אין די שעה פון 9 פרייז פון 8 אקטען
און איבער-די. די בילד איבער ווייטער אויס-
געהערט קיין יוגאסלאוויע.

אויספלוגען קיין פאלעסטינא

אין צוזאמענהאנג מיטן איינפירען א גאנצ-
לע קאמפאניע צווישן קאנסטאנץ און פאלעסטי-
נא מיט דער אויסווערזיטעט שיק פון דער ליגע
גדיא-אומעדיקע, און גער. פאליש-פאלעסטינער
ביי „פאלאגא“, אין דאס היינטיגע רייע-בילד „וואגא-
נא-ליקא“ צוגעטרעטען צו פערקויפן שופס-ארטען
קיין יפה און חיפה, צו אמטליכע פרייזען און קיין
שום צושטאנד. דער פרייז פון 3 קלאס איז 202.70
זל, 2 קלאס — 264.35 זל, גלייכצייטיג טרעט
דאס בילד צו צו איינפירען אויספלוגען קיין פא-
לעסטינע פאר טויזנטען צום פרייז פון 550 זל.
דאס בעהמט שוין וואס: א פאלקס-אויסווער-
זיטעט און א רומענישע און רייע-קאנסטאנץ אין ביי-
דע ווייטע, בעהמטע איבער-מאכעט און איינשריי-
בונגען בעהמט א „וואגאנא-ליקא“ פעס-קאדעס 64.

יעקב ראטבוים

האלט מארגען פרייז א זעהר אינטערעסאנטע רעפערמא

מארגען, שבת האבן 12 איבערפירט וועט דער
בעקאנטער רעזשיסיר און קאנסטאנט-יעקב
ראטבוים האלטען אין זאל פון „פאלאגא-ליקא“ א
רעפערמא וועלען דער טעג-קאנט אין ראטער-
פערבארג.

סיי דאס טעג, סיי די פערזענליכקייט פונעם
פארשטעלונג וועלכער האט זיך בעקאנט מיט דער סא-
וועטישער טעאטער-שעפערשיקט אויפן ארט, און
גענוי שטודירט די דאזיגע דערגרייכונגען אויף דעם
דאזיגען געביט — דאס אלץ גיט די גאנצע אונ-
דער מארגענדיגער רעפערמא וועט בליי שום ספק
זיין ווער אינטערעסאנט פאר יעדען מיין צוהערער.

איבערגעפאהרען אויף טויט א מילכהענדלער

(2) אויף ווערשער גאס ארום נומער 124
האט נעכטען א ביזליסעקער ראט-אויסווער-
געפאהרען אויף טויט דעם מילכהענדלער יוזעף
יושטשאק. (פון דארף סטאנדארף בושעווינער
קרייז) דער שאפער דאזיגעל קומענאוו איז
ארעסטירט געווארען.

רעוועלאציאנס-פראגראם פון סטיניוואסקי'ס צירק אין לאדן

דינסטאג, דעם 16-טען ד. ח. קומט פאר
די ערעפנונג פון וועלט-בעריהמטען צירק-סטא-
ניוואסקי, אפטיילונג 1.
דער פראגראם בעשטעהט פון ערשטקלאסיגע
נומערן, וועלכע האבען אין דער גאנצער וועלט
אנהייב-ווערען ערפאלג. אין פראגראם בעסטי-
לינגע זיך דערסטרע חיות ווי: ים-לייבען, שימ-
פאנסען, רעדענדיגע הינט, דיר, סטאניוואסקי,
מיט זיינע דרעסירטע סערד, אויסערדעם אקרא-
באטען ענלישע און דער איטעליינישער אנטאמפל
פון די מוזיקאלישע קלאנס טרופע.

Dr. med. L. Berman
צעגעלדיאג 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארגאן פאר הויט-און נעשלעכט-
קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנד-
לונג און סעקסועלע בער, אונט-
אלע ארט אנהייב-ליזען.
נעמט אן פון 8-11 און 4-8 און וואס פון 9-11 נאכמיטאג
פאר אונגעמיטלטע — לעטשינע-פרייען.

פון ש. נייער

מיר פארשענ נייעס

„ידישער אינטעלקטואליזם“ — אין דעם לאנד פון היטלערס, הענקער און דיכטערס הערט מען אים אפט. מען הערט עס באדאכטער, „ידישע אינטעליגענט“, „ידישער שווינדלער“, „ידישע חצפה“ א.א.וו.

און עס איז א גרויסער אונטערשיד צווישן די געווענליכע בלופים, וואס מען מאכט אויף אונז, און דעם בעשולדיגען אונז און „אינטעליגענט-שפיליס“.

ווען מיר הערען די געווענליכע בעשולדיג-געבען, האבן מיר „סאזא א ליגענע“ ווען מען ווארפט אונז אבער אויף, וואס מיר זענען „אינטע-לקטואליסטיש“, טראכטען מיר: „הלוואי האלט עס אמת געזען!“.

הלוואי וואלטען מיר טאקע געשפילט די וואלע פון א פאלק, וואס העלט פערשפרייטע איבער דער וועלט די הערשאפט פון אינטעליגענט, די מאכט פון געזאגט. מיר וואלטען זיך געמקט איבערגעבען מיט אונז מין ראטלע, מיר וואלטען געקאנט אונז צו די דייטשע בלעמס: „איהר ווייט געקומען שילטען, — און איהר לויבט אונז!“ דאך פון דעם א גרעסערן לויבענאנג ווי צו אונז, גען פאר דעם פליער: די סאציעלע-דעמאקראטישע פארטיי ליכט אונז פערשטאנד?

די פראגע איז, צו זענען מיר ווערט אונז לויבענאנג.

אייןציטען יעדן — גאנץ! אבער יעדן, ווי א פאלק, — בויען מיר דעם אונזער קאלקטיוויזם לעבען אויפ'ן יסוד פון וויסען און שכל? זענען מיר דאן ביטער מעהר א פאלק פון געפיל, ווי אינטעליגענט?

דער יסוד פון אינטעלקטואליזם לעבען איז

וויסען, פארשען, וויסען מיר, ווער מיר זענען? האבען מיר ארגאניזירט, וואס וואלטען אונז העלפען קענען זיך אליין? מיר האבען נישט געוואלט אפילו די איינפאלטע פון די מאטעריאלען, די אויפטייטונג פון די דאקומענטען, וואס זענען נישט פארן פארשער. מיר האבען די לעגסטע זכרונות (די היינטיקע ווי אן פון שטח ימי בראשית) און דעם קירצסטען זכרון, מיר געדענקען נישט, וואס געטען האט זיך געטון מיט אונז, שוין נישט גערעדט וועגן דעם וויסען פאר, מיר וויסען נישט, וואס עס טוט זיך אונז אונטער אונז, מיר וויסען נישט, מיר לעבען מיט לעגענדעס. מיט גאנצן, מיט סע-טימענטען און פאנטאזיעס. פאקטען פערזענלעך און אונזער גאנצער וועלט, זעלבסטבעוואוסטן דעם קעגנשטעל ארט.

ווען נישט די „אינטעליגענטען“, די „דייטשע-האדערס“, וואלטען מיר ביי אונז אונטער נישט גע-האט קיין יידישע געשיכטע, — מיר וואלטען זיך געקערט מיט געשיכטע.

וואס ווייניגער יידיש מיר זענען אין דעם, דאך מיר יענעם לאנד, וואס מעהר דענאציאנא-ליזם, אלץ מעהר אינטעלקטואליזם אינטערעס ווייניג מיר ארויס צו זיך אליין און צו דער וועלט. פערזענלעך, וואס מעהר מיר זענען יידיש-גאנצ-גאנץ, אלץ מעהר פערלאזען מיר זיך אויפ'ן גע-פיל, אלץ מעהר לעבען מיר מיטן אינטעליגענט.

מיר זענען גאר נישט „קאפ-געשטען“, ווי עס מיינט די וועלט-וועלט, וועלכער גיט זיך אונז פיל מיה איבערגעזאגט אויף יידיש דעם פאסיגסטען אונטער-אינטעלקטואליזם. די „ברודער-הילדע-לייט“ זענען נישט די איינציג, וועלכע „אינטעליגענט“ נישט, גייען נישט אריין אין דיסקוסעס:

אויף וועלכע מיר, — און פאסטאזש מיר האבען א סך וועלטע. אויב רעוויזאניזם מיינט „נישט אונז-לידערען“, נישט אריינלאזען זיך אין קהילה, נישט טראכטען, — זענען קאפיטאל (אדער מאנאר) וואס-באטינקס היילות גרעסער, ווי ער מיינט.

און נישט באדאכטען און עס אונז, עס איז אויף געווען ווי אונז אויפגעקומען די יידישע וויסענשאפט-צווישן מערב-אייראפעאישע יידען, צווישן די יי-דער, וואס זענען מעהר אייראפעאער, ווי יידען, מורח-איראפעאער, דער מעהר באציאנאלער יידישער קיבוץ האט זיך בענוגעט מיט פאקטען, מיט בעלעטריסטיק קוקט זיך צו צום לעבען, צום שאפען פון די יידישע יידען, פון די מורח-איראפעאישע יי-דער, קוקט זיך צו צו אונזער לעבען און אונזער ליטעראטור אויף דער און אויף יענער זייט, ים, — איהר וועט זעהן, אז מיר זענען באדאכט אלץ א פאלק פון געמאכטע און פאנטאזיעס, נישט קיין אינטעלקטואלע פאלק. סענטימענטען, וואונדער, פער-לאנגען, נישט קיין פאקטען, נישט קיין דאקומענטען שילטען א ראטלע ביי דער בעטראכטונג פון אלע אונזערע לעבענס-פראגען. מיר וואלטען גארנישט קיין פאקטען, מיר האבען צו דאקומענטען און מאטעריאלען די טיפסטע פערזענלעך.

וועלכע, וועלכע יידישע ארגאניזאציע אדער אינסטיטוציע, — און מען זי זיך ווי וויכטיג, און מען זי זיך געמקט ווי ערנסט, — האט אונז אונזער וואס עס זאל אויפגעהיט זיין אלץ, וואס איז שוין צו איהר אייגענעם ענטוויקלונגס-גאנג. די לעצטע יאהרען ווערט — נישט און דער ווירקונג פון דעם יידישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט און וועלט — וועלט געטן, כלל נישט צו לאזען פער-וועלטע.

לויטען גיין די דאקומענטען, וואס מיר לאזען איר בער שפילען פון אונזערע טריט, אבער די גער-שיכטע פון אונזערע ערשטע יאהרען און אמער-דיקע, — די געשיכטע פון דער יידישער „ארגאניזאציע-באוועגונג, פון די יידישע ארגאניזאציעס, פון דער יידישער פראגע, פון דעם יידישען טעאטער, פון דער יידישער עקאנאמיק, פון דעם יידישען רע-ליגיעזען און צדקה-לעבען, פערזענלעך אפט די וויכטיגסטע קוואלען. פאראם? הייל מיר לעבען באד, מיר לעבען נישט פון אונזער לעבען; מיר טוען, אבער מיר פארשען נישט, מיר גרייטען נישט צו קיין מאטעריאל פאר פארשען און וויסען.

ערשט דא נישט לאנג האט א מאטעריאלער ייד, די הערשאפט, פערזענלעכע א פאקטע-טאן (קענענער אדלער) וועגען א מאטעריאלע יי-דעשען מורח און ארכיוו און קאנאדע. האט ער געפרעגט: „וואס זענען די מאטעריאלען, מיט וועלכע עס וועט זיך קאנען בענוצען דער צוקונפטיגער היסטאריקער, וועלכע וועט שרייבען די געשיכטע פון די יידען און קאנאדע?“ די וועלטלעכע פראגע קאן מען אבער שטעלען וועגען דער געשיכטע פון די יידען און די פערזענלעכע שטאטען. „האבען קא-נאדע יידען א פערזענלעכע שטאטען, — האבען קא-נאדע יידען א פערזענלעכע שטאטען?“ פערעגט די הערשאפט, די פראגע איז אונז ברייטער: האבען מורח-איראפעאישע יידען בכלל א בע-ציהונג צו דער געשיכטע?

און פארוואס וועט נאך געשיכטע? צו אונזער היינט האבען מיר אויך נישט קיין פאראנטווארט-בעציהונג. אונזער איינציג, אלע און אונז אויך נישט גענוי געקאנט. מיר האבען נישט קיין גע-נוי ציפערען וועגען אונזער עקאנאמישען לעבען.

צווישען האמער און האוואדלע

א קאפיטעל פון ראמאן „אויף פערדער“ פון יידישער קאלאניזאציע אין ראטענפערבארג

פון פרייז הירשביין

האט שטענען צוקונפטיג, ווען איבער די יידישע פעלדער וועלען זיין פערשפרייט קאלאניז-און, ווען אלע איינציקע וועלען אריינסטען פאר אונזען בענוגער, און א יעדער בענוגער — פאר אלעמען, דאך האבען חלום און נאך דערווייל נישט לעבען זיך ווי געווען; „די סאציעלע-דעמאקראטישע וועט זיך גער-מען פאר דעם פליער; די סאציעלע-דעמאקראטישע וועט סערע מיט האמער אויף צום אומאן פערבינדען; דאס וועט שוין זיין אויף אייניג פערבינדען!“

ער פרוברט אריינסצוברענגען די שטאט פארן דמיון; ער פרוברט זיך אליין צווייטערשטעלען אויף א מעטאל-וואנד, צווישען הענדערטער און טר-זענטער מעטאל-אריינסטער, — און ער הערשט זיך דארט פראקטיק. נישט אומווייט האט עס איהם געצויגען צו דער ערד, פון א קווינע-הינטערן שטעטלע, וואס מען האט געשטימט סאכעס, אונז-צויען שיעס אויף דער ערד, געשטראמט און גע-טאטשטעט העק און מענטערס, — פון דעם אלעם איז א סך געזעסער צו דער ערד, ווי צום מעטאל-וואנד.

צוויי מידלעך קומען איהם פלוצלונג ארויס סארן דמיון; ביינע שטעלען זיך טאמערט פאר איהם, ביידע מיט א פרויען-פיקערל אין די אויגען, דוכט איהם, ביידע מאכען אין הארצען חלום פון איהם.

איינע איז אויף ווייט פון זיין בעדערף געווען שטענדיג; אונז צווארעט און זי, כאטש ביי דער ערד; בלאס און איהר פנים, כאטש זי ווען ברענט זיך טאגאריין, טאגאריין; אונז בריה איז זי, כאטש וואו אריינל; ווי א געוויסע ביי מאמע-ערד איז זי; ווי די גלייכערע און א הארימער ווער-באכט, אויף גלייכע איהרע וואגען און געבערען זיין הארץ. דוכט איהם, איינשולדיג איז זי, און פונדעסטוועגן טראגט זי פארט און זיך דאס דורכ-ווייט בלאס פון „קאסער-שואב“, לאנג הייסט זי.

— ווייניג דערפער האקסען אין קריג? אס איז איהר טאטען, דעם וואס פרויער, אויסגעקומען פונקט וואס צו פערקריכען?

גרינג אויף צו טראכטען. די רעוואלוציע האט דעם וואסען ברענער געבראכט אונז צו טרייבען אינאיינעם מיט זיין אלטען טאטען און צוויי טעכ-טער; לאנג און בילקע, זיין ברודער, בערעס ברודער, האט גענומען און פערפיהרט די דאזיגע פער-הילטע בילקע; און מעגליך, און פאר זיין ברודער'ס טאטען צוהאלט איינער בערע; צוויי זיין ברודער, וועלכער איז צווייגאנגען דערקראנקט צו א טאג-ער פון א קלאסער-שואב; דעריבער האלט ער זיך שוין פון דערווייטעס פון לאנדען.

און וואס, אויב זי וועט שוין בעסען און זיך אפ-וואגען פון איהר טאטען — וועט זי ווערען איינערשט דאס אנדערע מידלעך און ווייט גלייכע; א בערעס און טאכטער, א ברייט-הויבערדיגע און מיט א סך גברות — הארישט זי פאר א פרויע ווען זי דערנענטערט זיך צו איהם מיט איהר פולער פרוסט און מיט ווער-שפערעלעך בעשפערעלעכען פנים, דעמאלט זעט אונז א היץ פון איהר. זי איז גרייט פערלויבען צו געווען און זייער ארעמס, און בירגער-קריג איז זי געווען; געשאפט מיט רעווא-צאנאנערען און איין ווייב; און איהר אלע וועט פער-

מליבען פערזענלעכע, פערזען חידושים ווי אויף ער האט זי איינמאל געטראפן אין טרעהערן, יא, סימקע קרעטשמער, איז פאראוואהרען געקומען מיט איהר טאטען, געהאלפן ביי דער שטוב, און איז אויפ'ן היינטער וואסען אין שטאט אריין, איינער איז זי ווילדער דא. ער, בערע, פערשטעט פארוואס זי איז געקומען צוריק; זי וויל איהר טאטען פער-בעמען אין שטאט, ער זאל ווערען צוריק בערע, ווי געווען; אבער אין אומאן איז סימקע גאר אויסגע-איהם, בערע, אריינסצוברענגען איהם פונדאנען און פערפיהרען אין שטאט אריין.

— ווער פון די צוויי מידלעך איז מעהר רעווא-לוציאנערקע, האט? בערע ווייסט, אז אין צייט פון דעריבער-וואלוציע איז סימקע געווען א העלפער פיינער, וואס האט געצונדערט. ווען זי האט געשפאנט זייט-ביי-ווייט מיט די לעגיאנערען אין מארש, האט זי זייער בלאס גע-צונדערט, און גרעס פון אפגעשטאנענקייט האט זי זי געטריבען פארוואס. זי איז געווען געלייבטע אין מאמע; געווען איינע, איינע, איינע, איינע, און א סך וואלענדישע איבער בלאזינג וועגען...

און לאנג... וואס איז זי געווען? — פערעט בערע, און ער געפערט. „א געשטאנענער ביי-זשוקע איז זי געווען, ביי וועמען די פארוואסטיש-קעס האבען די טאטען ווערענען הרגענען... באד ער חלום קאן זי עס נישט אפגעזען; ביי א יעדער לעגענערייט דעמאנט א עס; פערעט טרעהערען, ווען זי רעדט וועגען איהר דעריבער-וועג מאמע!“

אויסער, ווען די רעוואלוציע האט איינגעווארפט דאס לאנד, אויסער-ייניג דאס לאנד פון פאראנאמאשטיש-קעס; ווען די רעוואלוציע האט זיך דרייטע ערד בערעט און אפילו אונזלעך קאנאדע-וואלוציאנערען ווי איהר טאטען איינגעווארפט א חלק — וואסער איז זי געקומען און —

— הא, ווער איז זי איינער ביי דער ביינער צייט? בערע'ס אויגען פאלען ווידער אויפ'ן דאך, אויף לאנגעס שטוב. שוין מעהר ווי א חודש איז ער אין געווען און איהר שוויגער, שוין מעהר ווי צוויי וואכען, ווי ער האט מיט איהר קיין ווארט נישט אויסגערעדט. זי האט ליב די ערד, ער האט ליב די ערד, ווען ער געהט נאך דעם אקער אין דער בראונע פון אויפגעריסענער ערד, דוכט איהם, אז פון זיין הארצען רינט אויס גאט די וואונדערליכע רינט אראפ און דער נאך-וואס אויסגעקאכטער ערד. האט די רעוואלוציע די דאזיגע געפיהלען ביי איהם אויפגעוועקט? ער האט שוין די ווייטער-ווייטע פערזענלעכע; זי געהט נאך דעם אקער, און מענטשן רעדען איינער פון היינטער אין שטאט. און ער האט מורא דערווייל פון ביינען צווארעכטען.

און טאקע אין אומאן, ווען ער איז איינגע-קומען אהער, ווען די אויגען זענען געווען ברייט-אפגען צו וואלע געשטענדישען ארום, ווען די אוי-גען האבען זיך ביטש געקאנאט אונטערגען מיט דער בערעטער רחבות וואס שפרייטען זיך ארום, — דעמאלט, הכל מיט קיין איינער-וואלען, וואר-

נאך נישט צוריק, איינער מען האט זי צוויי מאל נישט-צייט אייבערגעלעבט, — יא, דעמאלט האט ער מיט גאר זיין חיות דערשפירט, אז אויף דעם איי-גענעם ער-דאך געהט אונז א היינע, צאפערליכע פרויע, וואס האט, פונקט ווי ער, גאר איהר היינענט, אלע איהרע האפענונגען געבראכט אין קרימער-סטעס, זיין הארץ האט דעמאלט העלכער געקלאפט, ווען זי איז ערגעץ געהענט פערבייגעטאנען, ערגעץ געהענט אין פעלד געווען. ער האט איהרע טריט דערהערט, ווייל איהרע טריט האבען אפגעוואלט און זיין בליט, ווען זי איז ערגעץ געהענט געווען.

— וואס איז דא געשעהן? איז טאקע די שטרענגע רעוואלוציע שולדיג אין דעם, וואס איז שטאט דער היינער-וועגער וואונדערליכע ארום זיין הארץ פון פאראוואהרען אין דער צייט, און איינער ארום הארצען גאר צוויי אפט א קלעמעניש, אונז טיפער וועהמאג? ... די בענקעניש פערפאלט איהם אלץ אפאטער און אפאטער, און עס איז נישט וואונדער, אז אונטערליכען; קאמבונז, יידיש פאלק, רעוואלוציע, קאנאדע-וואלוציע, מאסקווע, קרים, טערע און האר-מער און די דעקלארירטע יידען, וועלכע ווילעוואקא האנדעל אויף קרימער פעלדער —

בערע'ן ווערט ענג און דינע אייגענע די אומות, און שטונדע מיט טאטע-מאמע. די שטומע-בער-קעניש גיט איהם אויך נישט קיין רוח אפילו אין פעלד דעם געשטענענער, אפגענער סטעט און דער צאנזער, קאמבונז, יידיש פאלק, וועלכע האט אויף דא און דארטען, — דאס אלץ דער-דעמאלט פון א היינטער און ווייטער-וועגן שיינען.

— זיין, אויף טאג עס נישט, צוויי געהט א מענטש פארגאנגען. און אפאמחער רעוואלוציאנער-קראכענע מחשבות!

בערע האט געטראכט די רעכטע האנט, אונז יידישע די מאטאליסע. ערליכע מאן האט ער געזעט און צוגעמאכט די האנט, ווי געפיהלט די שטייפערט און זיינע פינגער דערהערט און ער אונזען מיט פערעט שריט צו זיך אהיים. ער האט פונדאנערנדיג פלאנען א פיינער אויף דער הארצען, וואס האט שוין א פאר וואכען געהאט אפאמחער-וואלע; האט א שטאלענעם טעמפ-גאנצערעם אקער-שפיץ אריין-גערקט צווישען די צעליטע קוילען און געווארט, ביז דער שטאל וועט רויט ווערען.

ווען די לינקע האנט האט מיט דער צוואנג-אונטערמיט דעם איינגעליטען אקער-שפיץ יידיש-עליינט אויף דער קאנאדע, און די רעכטע האנט האט אונטערגעלייגט צו האמערען און שמירען דעם שטאל, האט בערע געשפירט גלייך ווי זיין אייגען הארץ, ליגט איינער אפאמחער-וואלעס צווישען האר-מער און קאנאדע; ער האלט עס מיט דער צוואנג אויף דער קאנאדע, און די רעכטע האנט שמירט און האמערט זיין איינער הארץ אלע שטאר-קער און שטארקעל.

די קלעמעניש ארום הארצען האט גאנצעלא-זען; די שטומע בענקעניש איז צערווען געווארען, בערע פונקען פון אונטער זיין האמער האבען גע-שפריצט און זיך געלאשען ארום זיינע הענט.

איהר לעצער אהמ

דערצעהלונג פון מעסיקאנער לעבען

פון א. י. דובערמאן (האואנא)

גור-גלאבן, שמאלע ליבעלעך, א העל גלאבן געווען, שייך מאניקורט בעגעל. איהר האב זיך אין איהם פערליבט, איהר הערט? — פערליבט! ער האט מיט פערעגניגען מיר אפגעשטעלט. ער האט זיך פאר מיר אנגעטוישט ווי א באגלייטער. מיר האט ער שטארק געשמייכלט, אויסגעוויזן האט זיך מיר, ווי איהר זעה איהם ביי מיין פיסלינגען א געפאנגענעם. דערצייילט האט ער מיר, אז ער געפינט זיך אין א געוויסער לאגע. איהר האט איהם פארגעשלאגן מיין הילף און ער האט זיך געפונען. איהר האט זיך געפונען איהר מאמע?

לירען, האט איהר מאמע? — פערליבטען דארף מען זיין! פערליבטען! איהר, טרינקט גיטט אזוי פיל! איהר זענט דאך שוין האלד שייך.

זי האט זייער אנגעפאנגען: — די ביזנעס האט מיר געטאן און א צווייטער שטאט. איהר פון מיר, אזוי, אז ער פלעגט קומען גיטט מעהר ווי אלע פיר מאנאטען. מיט מיר ליבעלעך האב איהר דערפאר געקענט אנגיין מעהר פרייער. די בעלד פלעגט מירן מאן יעדע וואך צו שיקען איהר זאל עס אין באנק אריינלייגען. איהר האט זיך פלעגט עס גלייך אוועקגעבען מיין געליבעטער. איהר פערשייט? אזוי מאן קען גיטט לעבען מיט וואס עס גיטט איין. ער דארף איהר קליינען שייך, אריינברענגען, איהר דארפט דאך בענעמען, אז ער איז מירן מאן געווען. איהר האט איהם געלייבט ביי וואונדער. איהר הערט וואס מען רעדט צו איהר! שוין וואס איהר וועט! ער האט מיר וואונדער געזאגט, אז ער האט מיר ליב. א! ווען איהר קוקט אויף איהם מיט מייער אויגען — דאן מוזט איהר איהם גלייכען. הגם מונשען און זיינע אייגענע חברים האבען מיר געזאגט, אז ער איז ליכטזינג און האט געווען געלייבט און מיר ליבט ער נאר דערפאר וויל איהר האב געלד... אפער! און נאמעס ווילען! ווי האב איהר גאר געקענט צולאזען צו מיר אזוי געהאט? אויס קנאה, האב איהר געמיינט, רעדט זי מיר אז! איהר פערשייט?

אין א צייט ארום האט זיך טרעפ געמוזט אפגעהערן צוליב די צייטען שלעכטע געשעפטען. ער, מיר געלייבטער, איז אויך מיטגעפארהן. בער שלעכטע האבען מיר, אז איהר זאל אריינברענגען. אליין בין איהר געלייבטער, איהר הערט? אליין! איינזאם, דאך איינזאם וואס מיר איז געלייבטער. — אין א באגלייטער... מייער געזאגט, מירן גאנץ ביסלעך מאך צו איהם געווענעט. קיינער און קיין זאך האט פאר מיר גיטט געקוקט. אלע צוויי טען האט ער מיר א ליבעלעך געשריבען און אויף יעדע בריף האב איהר מיט געלד געשטעלט. וואס מעהר איהר האב געשיקט, אלץ מעהר

האט ער געדארפט. איהר פערשייט עס? ס'זאגט געלד וואס איהר האב איהם איבערגעשיקט האט ער אויך אויסגעלאסענע כאריטקעס געשטערט איהר פערשייט? מיין געלד! מען האט עס מיר געזאגט, אפער! מיר האב איהר גאר געקענט צולאזען אזוי געהאט.

זי האט זיך ביי די האר אנגעוויזען רייטען, היסטעריש זיך פארגאנגען און ווייטער פארגעזען זעסט:

— פון מירן מאן האב איהר אנגעוויזען קריגען בריף, אז ער האלט שוין אין קאפ, דערפאר שיקט ער מיר שוין גיטטעס געלד. ער וועט דאך שוין אליין ברענגען. איהר האב זיך געפונען און א שלעכטער לאג.

איהר ווען ער וועט אנקומען און דאך דערייטען האט דאך קומען פאר, דערהערנען וועט ער דאך נאר! א סך געלד האט ער דאך מיר איבערגעשיקט איהר זאל אין באנק אריינברענגען.

איהר האב אנגעוויזען שטענדיק צו מיר געלעבטען, אז איהר מוז אפגעהערן און ער האט זיך זיבנס אין זינען געהאט: אויב איהר האב גענוג געלד, דאך קען איהר קומען, ווען גיטט... איהר בער גרייט? א! א! — און איהר וועט, איהר בין געווען בלינד געמינט האב איהר, אז ער האט מיר ליב! אפילו איינע דאך זיך מיר נאך אפער! אז ער האט מיר ליב.

איהר האב אויסגעקוקט אלע שטענדיקע און קיין צווייגלעכען א קליין ביסלעך געלד, און מיט דעם בין איהר צו איהם געפארהן פול מיט פרייד! — ענדליך הויבט מירן אליינע אן שוין לייכטליכט צו ווערען... אומגעשטערט מיט מירן געלד.

צוויי וואכען האט אנהאנגען געווערעט מיין טויט. און אפער! דאך אויף גיטט, ערשטען דאך, אז עס האט זיך מיר גאר אויסגעוויזן.

— ציניקער האט איהר זיין! — אזוי ווי אויף מיר אנגעפאלען — איהר לאכט, וויל, וויל ס'בעלד האט זיך ביי מיר אויסגעוויזען? —

איהר האב פערטויגען נאך א גלעזלעך געפרובט זיך קיינעם.

זי האט פארגעזעט:

— אנגעוויזען האבען זיך ביי אונז טען פון אייבערדעכט. ער פלעגט, ווי שטענדיק, צו זיינע אויסגעלאסענע כאריטקעס גיין. אלע טען האבען מיר זיך געקייט. נאך יעדען קריג בין איהר צו איהם צוגעפאלען און אויסגעקוקט יעדען אבר דעם, אפגעהערן צו איהם, ער זאל רחמנות האב פון איהר ליב קיינען. ער האט מיר אפער אנגעוויזען האטען, יא, האטען פון גאנצען האר-צען! וואס מעהר איהר האב איהם ליב געקראנען,

גור-גלאבן, שמאלע ליבעלעך, א העל גלאבן געווען, שייך מאניקורט בעגעל. איהר האב זיך אין איהם פערליבט, איהר הערט? — פערליבט! ער האט מיט פערעגניגען מיר אפגעשטעלט. ער האט זיך פאר מיר אנגעטוישט ווי א באגלייטער. מיר האט ער שטארק געשמייכלט, אויסגעוויזן האט זיך מיר, ווי איהר זעה איהם ביי מיין פיסלינגען א געפאנגענעם. דערצייילט האט ער מיר, אז ער געפינט זיך אין א געוויסער לאגע. איהר האט איהם פארגעשלאגן מיין הילף און ער האט זיך געפונען. איהר האט זיך געפונען איהר מאמע?

לירען, האט איהר מאמע? — פערליבטען דארף מען זיין! פערליבטען! איהר, טרינקט גיטט אזוי פיל! איהר זענט דאך שוין האלד שייך.

זי האט זייער אנגעפאנגען: — די ביזנעס האט מיר געטאן און א צווייטער שטאט. איהר פון מיר, אזוי, אז ער פלעגט קומען גיטט מעהר ווי אלע פיר מאנאטען. מיט מיר ליבעלעך האב איהר דערפאר געקענט אנגיין מעהר פרייער. די בעלד פלעגט מירן מאן יעדע וואך צו שיקען איהר זאל עס אין באנק אריינלייגען. איהר האט זיך פלעגט עס גלייך אוועקגעבען מיין געליבעטער. איהר פערשייט? אזוי מאן קען גיטט לעבען מיט וואס עס גיטט איין. ער דארף איהר קליינען שייך, אריינברענגען, איהר דארפט דאך בענעמען, אז ער איז מירן מאן געווען. איהר האט איהם געלייבט ביי וואונדער. איהר הערט וואס מען רעדט צו איהר! שוין וואס איהר וועט! ער האט מיר וואונדער געזאגט, אז ער האט מיר ליב. א! ווען איהר קוקט אויף איהם מיט מייער אויגען — דאן מוזט איהר איהם גלייכען. הגם מונשען און זיינע אייגענע חברים האבען מיר געזאגט, אז ער איז ליכטזינג און האט געווען געלייבט און מיר ליבט ער נאר דערפאר וויל איהר האב געלד... אפער! און נאמעס ווילען! ווי האב איהר גאר געקענט צולאזען צו מיר אזוי געהאט? אויס קנאה, האב איהר געמיינט, רעדט זי מיר אז! איהר פערשייט?

אין א צייט ארום האט זיך טרעפ געמוזט אפגעהערן צוליב די צייטען שלעכטע געשעפטען. ער, מיר געלייבטער, איז אויך מיטגעפארהן. בער שלעכטע האבען מיר, אז איהר זאל אריינברענגען. אליין בין איהר געלייבטער, איהר הערט? אליין! איינזאם, דאך איינזאם וואס מיר איז געלייבטער. — אין א באגלייטער... מייער געזאגט, מירן גאנץ ביסלעך מאך צו איהם געווענעט. קיינער און קיין זאך האט פאר מיר גיטט געקוקט. אלע צוויי טען האט ער מיר א ליבעלעך געשריבען און אויף יעדע בריף האב איהר מיט געלד געשטעלט. וואס מעהר איהר האב געשיקט, אלץ מעהר

גור-גלאבן, שמאלע ליבעלעך, א העל גלאבן געווען, שייך מאניקורט בעגעל. איהר האב זיך אין איהם פערליבט, איהר הערט? — פערליבט! ער האט מיט פערעגניגען מיר אפגעשטעלט. ער האט זיך פאר מיר אנגעטוישט ווי א באגלייטער. מיר האט ער שטארק געשמייכלט, אויסגעוויזן האט זיך מיר, ווי איהר זעה איהם ביי מיין פיסלינגען א געפאנגענעם. דערצייילט האט ער מיר, אז ער געפינט זיך אין א געוויסער לאגע. איהר האט איהם פארגעשלאגן מיין הילף און ער האט זיך געפונען. איהר האט זיך געפונען איהר מאמע?

לירען, האט איהר מאמע? — פערליבטען דארף מען זיין! פערליבטען! איהר, טרינקט גיטט אזוי פיל! איהר זענט דאך שוין האלד שייך.

זי האט זייער אנגעפאנגען: — די ביזנעס האט מיר געטאן און א צווייטער שטאט. איהר פון מיר, אזוי, אז ער פלעגט קומען גיטט מעהר ווי אלע פיר מאנאטען. מיט מיר ליבעלעך האב איהר דערפאר געקענט אנגיין מעהר פרייער. די בעלד פלעגט מירן מאן יעדע וואך צו שיקען איהר זאל עס אין באנק אריינלייגען. איהר האט זיך פלעגט עס גלייך אוועקגעבען מיין געליבעטער. איהר פערשייט? אזוי מאן קען גיטט לעבען מיט וואס עס גיטט איין. ער דארף איהר קליינען שייך, אריינברענגען, איהר דארפט דאך בענעמען, אז ער איז מירן מאן געווען. איהר האט איהם געלייבט ביי וואונדער. איהר הערט וואס מען רעדט צו איהר! שוין וואס איהר וועט! ער האט מיר וואונדער געזאגט, אז ער האט מיר ליב. א! ווען איהר קוקט אויף איהם מיט מייער אויגען — דאן מוזט איהר איהם גלייכען. הגם מונשען און זיינע אייגענע חברים האבען מיר געזאגט, אז ער איז ליכטזינג און האט געווען געלייבט און מיר ליבט ער נאר דערפאר וויל איהר האב געלד... אפער! און נאמעס ווילען! ווי האב איהר גאר געקענט צולאזען צו מיר אזוי געהאט? אויס קנאה, האב איהר געמיינט, רעדט זי מיר אז! איהר פערשייט?

אין א צייט ארום האט זיך טרעפ געמוזט אפגעהערן צוליב די צייטען שלעכטע געשעפטען. ער, מיר געלייבטער, איז אויך מיטגעפארהן. בער שלעכטע האבען מיר, אז איהר זאל אריינברענגען. אליין בין איהר געלייבטער, איהר הערט? אליין! איינזאם, דאך איינזאם וואס מיר איז געלייבטער. — אין א באגלייטער... מייער געזאגט, מירן גאנץ ביסלעך מאך צו איהם געווענעט. קיינער און קיין זאך האט פאר מיר גיטט געקוקט. אלע צוויי טען האט ער מיר א ליבעלעך געשריבען און אויף יעדע בריף האב איהר מיט געלד געשטעלט. וואס מעהר איהר האב געשיקט, אלץ מעהר

שוין איבער היימלאזע

פון ד"ר מ. שווארבע

מלחמה אין בעראטאנג-שטעל דעם אדרעס פון דער פארשטאנד. זי טראגט אויף זיך אלע חובות, וואס זענען פערבאנדען מיט דער פארשטאנד און מוז אפגייען, אז דאס קינד זאל דא פארשטאנד העלפן.

מסיב בעזונדער:

(8) קינדער פון 7 ביז 14 יאהר בעזונדער א שול, די אפטרופוסטע און פערליכטעט צו מעל-דען אין בעראטאנג-שטעל דעם אדרעס פון דער שול.

(9) קינדער פון 14 יאהר מערען (בעזונדער אפטרופוסטען).

(10) עס איז געוואונדער, אז די אפטרופוסטען זאלען קומען אויף די עלטערע-פערזאנלעכע אין שול אדער פארשטאנד.

(11) אין די פאמיליעס, וואו די קינדער ווערען אפגעגעבען אויף ערציהונג, טארען גיטט פאר קומען קיין קריגסדייט, געשלעכטען אדער שיכחה, עס איז אבסאלוט פערבאנדען צו געבען דעם קינד ביה, הייט, שניאס, אפילו און די קלענסטע דאזעס.

(12) אין פאל פון דעם קינד קראנקייט, איז די אפטרופוסטע מחויב: (א) חיבה געבען צו וויסען אין בעראטאנג-שטעל, וואו מען וועט אפשיקען (ב) א שטייג צו זיך צופאסענדיקעם האר טארען פערזאנלעכען (ג) אויף דער פערזאנלעכע פנים דאקטאר אפשיקען דאס קינד אין שפיטאל.

(13) די אפטרופוסטע האט קיין רעכט גיטט אנצווערען קיין שום הייל-מיטלען און דער אפטיי-וונג פון א דאקטאר.

(14) די אפטרופוסטע איז פערליכטעט חיבה צו מעלדען אין בעראטאנג-שטעל יעדען ביינעס אדרעס. זי טאר גיטט אריינפארהן פון שטאט אדער ווייטער דער שטאט (אויף ווער-וואונדער) מיטן קינד אדער אן קינד — און דער דערלויבער גיט פון בעראטאנג-שטעל

געהאט און וועט פון דער גאנצער פאמיליע מונען זיין ריין, די פליס מונען געוואשען ווערען גלייך נאכ'ן עסען, אזוי אז אין וואונדער זאלען קיין פלי-גען גיטט זיין.

(3) יעדעס קינד מוז האבען א גענוג גרויסע אייגענע בעט מיט אייגענעם פערזאנלעכעם און וועט, וואס בלייבען א גאנצען טאג ליגען אין קינדס בע-טעלע און ווערען גיטט צווייגלעכעם מיט דעם פערזאנלעכעם און וועט פון דער איבעריגער משפחה.

(4) יעדעס קינד מוז האבען א באגלייטער אדער פערשטעלעך א קעסטלעך מיט צוגעהערענע, אג-אייגענע קאם און שטיקלעך זיין און א באגלייטערעם האנטלעך. דער האנטלעך דארף טראגען די אנהויב-אנהויב פנים קינד, כדי עס זאל גיטט צווייגלעכע מיט ווערען מיט די האנטלעך פון דער גאנצער פאמיליע. די איבעריגע גענועשטאנדען דארפן בעזונדער ווערען אויסשליסליך דרייבן קינד.

(5) די אפטרופוסטע מוז ווארען ווערען דער ווייניקסט פנים קינד: (א) דאס קינד מוז אפ-גארען ווערען; (ב) דאך קעפלע פנים קינד דארף לכל הפחות 2 מאל א וואך געוואשען ווערען און הייס וואסער מיט זיין, די האר ביי די הינדלעך דארפן זיין קרייז געשטען; (ג) דאס קינד דארף שטענדיק טראגען ריינע וועט, ריינע זאקען און ריינע בגדים (אפצונעמען); (ד) דאס קינד מוז זיך יעדען טאג געפינען עלטליכע שעה אויף פרישער לופט.

(6) די קינדער פאליציע שול-עלעזר מוזן האבען א שולעך אדער פאליציע אויף ביכער און העכער טען, און אין שטוב מוז זיך געפינען א פאסיג-טיש צו מאכען די לעקציעס.

(7) די קינדער פון 4 ביז 7 יאהר מונען בער-זאכען א פארשטאנדען און מחויב צו

גלייך דאס קינד און מאכען אפגענוג די הערצונג פון די רעוולוטאנען פון נאך א קאנטראלע (ד) עס איז געוואונדער אז גרויסע מדרגה פון אינטעליגענץ ביי דער פאמיליע, די קאמיסע דערווייט זיך, צי די אפטרופוסטע ליינען צייט-גען, צי האבען זי געוועלשטליכע פערזאנלעכע סידרונגען, צי געהערען זי צו אפאפטיאנעלע פער-אייגען, צו קולטור-געוועלשטאפען.

(ה) די קאמיסע לייגט ענדליך, אכט אויף דער גרויס פון דער משפחה, אויפן ערשטע ארט גייען פאמיליעס, וואס בעשטייען פון א פאטער, א מוטער און איינס אדער צוויי קינדער. פאמיליעס, וואס ציילען 3-4 קינדער, בעקומען גיטט קיין קינד צו דערציהען. מען גיט אויף גיטט אן קיין קינדער צו אלעמנה אדער פאמיליעס, וואו דער פאטער איז גיטט אין שטוב (די פריי לעבט אין סעפאראציע מיט'ן מאן).

נאכ'ן קאמפליצירען די פאמיליע, בעקומען די אפטרופוסטע אינטעליגענציע ווערען די פליכטען, וואס זיי בעמען אויף זיך. די פליכטען ווערען אריי-געזעט אין דעם ווייטער-געפארהענען רעוואלוציאנער וועלכער ענטהאלט די פארשידענע פאר די פאר-מיליעס, וואו עס ווערען אפגעגעבען קינדער אויף העלדאנציע.

(1) די אפטרופוסטע איז מחויב זיך צו מעלדען מיט'ן קינד אין בעראטאנג-שטעל און די טערי-בען, וואס ווערען בעשטימט דרייבן דאקטאר אדער הייגעיטען, ווי אויך זיך צוגעפאסען צו די פער-אדער-גענוג פנים דאקטאר.

(2) די דירה מוז ווערען אויפגעוואלטען ריין און אין אדער-גענוג, זי דארף 2 מאל א טאג געלעבט טערע ווערען. די בעסטע מונען זיין ריין, דאס פער-

כדי צו בעקומען א קינד אויף ערציהען, מוז די פאמיליע ענטשפערעכען א געוויסען מינימום פאדערונגען.

(א) די פאמיליע מוז האבען א מקוה פון היינה, דער פאטער פון דער פאמיליע מוז האבען א שטענ-דיגע בעשעפטיגונג, אריינשליסלעך פאמיליעס, וואס קענען און וואס האבען גיטט קיין בעשטימטען ארט צו האנדלען (הויף-הענדלעך א. ד. גל.) בעקומען גיטט קיין קינדער.

די פאמיליעס בעקומען א מעלדונג, אז דער אפצוהאל פאר אויסוואלטען דאס קינד קען פער-בוצען ווערען אויסשליסליך אויף צו דעקען די בעדערעפטיגען פנים קינד און אז פאר דער טרחה פון דערציהונג בעקומען גיטט די אפטרופוסטע קיין שום בעלזונג, אדרבא, אפמאל דארף נאך די משפחה דערלייגען צו דער אויסוואלטונג פון קינד פון די אייגענע פאדערען.

(ב) די אפטרופוסטע און זייערע קינדער מונען זיין גענוג, די הייגעיטען קאנטראלירט, צי איז גיטט די געזעצענע פאמיליע רעגיסטרירט אין דער סעקציע פאר קאמף געגען שווינדונג. די פאמיליע ווערען אונטערגעזוכט דורך די דאקטאריס פון "סאן" אדער דורך דער אדמיניסטראציע סעקציע פאר קאמף געגען שווינדונג.

(ג) די אפטרופוסטע מונען האבען א פאסיגע דירה, ריין און הייגעיטען געהאלטען. עס האט פאר איין דער דירה, וואס איז בעשטאנען פון א גרויסען צימער און א קיך ביי א קינד-לאזער משפחה, וואו די קאמיסע האט געהאלטען א קינד אויף דער צווייטער קומען געגען א קינד-געהערשער גיטט גע-אויסען פנים פאריינען טאג. די כלים זענען געשטא-בען אויפ'ן קיין מיט די רעשטלעך פנים געשטיגען ווערען. די דאזיגע "קלייניקייט" האט געקלעקט אן די קאמיסע א

מה שיהיה

אױף דער לינקער זייט

— **הַיְּהוּדִים** —

[illegible][illegible][illegible]

החור וחור —

— דוד שמעון —
נפטר קדוש

1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242
2243
2244
2245
2246
2247
2248
2249
2250
2251
2252
2253
2254
2255
2256
2257
2258
2259
2260
2261
2262
2263
2264
2265
2266
2267
2268
2269
2270
2271
2272
2273
2274
2275
2276
2277
2278
2279
2280
2281
2282
2283
2284
2285
2286
2287
2288
2289
2290
2291
2292
2293
2294
2295
2296
2297
2298
2299
2300
2301
2302
2303
2304
2305
2306
2307
2308
2309
2310
2311
2312
2313
2314
2315
2316
2317
2318
2319
2320
2321
2322
2323
2324
2325
2326
2327
2328
2329
2330
2331
2332
2333
2334
2335
2336
2337
2338
2339
2340
2341
2342
2343
2344
2345
2346
2347
2348
2349
2350
2351
2352
2353
2354
2355
2356
2357
2358
2359
2360
2361
2362
2363
2364
2365
2366
2367
2368
2369
2370
2371
2372
2373
2374
2375
2376
2377
2378
2379
2380
2381
2382
2383
2384
2385
2386
2387
2388
2389
2390
2391
2392
2393
2394
2395
2396
2397
2398
2399
2400
2401
2402
2403
2404
2405
2406
2407
2408
2409
2410
2411
2412
2413
2414
2415
2416
2417
2418
2419
2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435
2436
2437
2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448
2449
2450
2451
2452
2453
2454
2455
2456
2457
2458
2459
2460
2461
2462
2463
2464
2465
2466
2467
2468
2469
2470
2471
2472
2473
2474
2475
2476
2477
2478
2479
2480
2481
2482
2483
2484
2485
2486
2487
2488
2489
2490
2491
2492
2493
2494
2495
2496
2497
2498
2499
2500
2501
2502
2503
2504
2505
2506
2507
2508
2509
2510
2511
2512
2513
2514
2515
2516
2517
2518
2519
2520
2521
2522
2523
2524
2525
2526
2527
2528
2529
2530
2531
2532
2533
2534
2535
2536
2537
2538
2539
2540
2541
2542
2543
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
2560
2561
2562
2563
2564
2565
2566
2567
2568
2569
2570
2571
2572
2573
2574
2575
2576
2577
2578
2579
2580
2581
2582
2583
2584
2585
2586
2587
2588
2589
2590
2591
2592
2593
2594
2595
2596
2597
2598
2599
2600
2601
2602
2603
2604
2605
2606
2607
2608
2609
2610
2611
2612
2613
2614
2615
2616
2617
2618
2619
2620
2621
2622
2623
2624
2625
26

— יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ —

תכלה, דע, דעה, פ' העצה, א-עצמה, דע, דעה, חל, תמו: רמז: —

אין דער גאס, צוגעצויגן דעם הייזען פידערען,
אין פונטער און וואס, "לא ג'עקע" —
שטייט, שרייט: העלף מיר, ב' ג'ען! מירן

—

— **ענין** —

— לא תשיב לפחח —

וְזוֹד אֶעֱנֶמְלִי, וְיִדְוֹשׁ מִעַן יִדְרֵי יִפְסִי.

[illegible]

ווייז איז געזאגט
- וואס זעהסטו אויף ער און וואס זעהסטו אויף זיין זיידע?

די קלינגע ווייזען אסאך דאז ווייטע
דרייבן? ווייט ווייט ווייט ווייט ווייט
פון ווייט ווייט ווייט ווייט ווייט ווייט

[illegible]

א' וצוה

1. 1921-1922
 2. 1923-1924
 3. 1925-1926
 4. 1927-1928
 5. 1929-1930
 6. 1931-1932
 7. 1933-1934
 8. 1935-1936
 9. 1937-1938
 10. 1939-1940
 11. 1941-1942
 12. 1943-1944
 13. 1945-1946
 14. 1947-1948
 15. 1949-1950
 16. 1951-1952
 17. 1953-1954
 18. 1955-1956
 19. 1957-1958
 20. 1959-1960
 21. 1961-1962
 22. 1963-1964
 23. 1965-1966
 24. 1967-1968
 25. 1969-1970
 26. 1971-1972
 27. 1973-1974
 28. 1975-1976
 29. 1977-1978
 30. 1979-1980
 31. 1981-1982
 32. 1983-1984
 33. 1985-1986
 34. 1987-1988
 35. 1989-1990
 36. 1991-1992
 37. 1993-1994
 38. 1995-1996
 39. 1997-1998
 40. 1999-2000
 41. 2001-2002
 42. 2003-2004
 43. 2005-2006
 44. 2007-2008
 45. 2009-2010
 46. 2011-2012
 47. 2013-2014
 48. 2015-2016
 49. 2017-2018
 50. 2019-2020
 51. 2021-2022
 52. 2023-2024
 53. 2025-2026
 54. 2027-2028
 55. 2029-2030
 56. 2031-2032
 57. 2033-2034
 58. 2035-2036
 59. 2037-2038
 60. 2039-2040
 61. 2041-2042
 62. 2043-2044
 63. 2045-2046
 64. 2047-2048
 65. 2049-2050
 66. 2051-2052
 67. 2053-2054
 68. 2055-2056
 69. 2057-2058
 70. 2059-2060
 71. 2061-2062
 72. 2063-2064
 73. 2065-2066
 74. 2067-2068
 75. 2069-2070
 76. 2071-2072
 77. 2073-2074
 78. 2075-2076
 79. 2077-2078
 80. 2079-2080
 81. 2081-2082
 82. 2083-2084
 83. 2085-2086
 84. 2087-2088
 85. 2089-2090
 86. 2091-2092
 87. 2093-2094
 88. 2095-2096
 89. 2097-2098
 90. 2099-2100
 91. 2101-2102
 92. 2103-2104
 93. 2105-2106
 94. 2107-2108
 95. 2109-2110
 96. 2111-2112
 97. 2113-2114
 98. 2115-2116
 99. 2117-2118
 100. 2119-2120
 101. 2121-2122
 102. 2123-2124
 103. 2125-2126
 104. 2127-2128
 105. 2129-2130
 106. 2131-2132
 107. 2133-2134
 108. 2135-2136
 109. 2137-2138
 110. 2139-2140
 111. 2141-2142
 112. 2143-2144
 113. 2145-2146
 114. 2147-2148
 115. 2149-2150
 116. 2151-2152
 117. 2153-2154
 118. 2155-2156
 119. 2157-2158
 120. 2159-2160
 121. 2161-2162
 122. 2163-2164
 123. 2165-2166
 124. 2167-2168
 125. 2169-2170
 126. 2171-2172
 127. 2173-2174
 128. 2175-2176
 129. 2177-2178
 130. 2179-2180
 131. 2181-2182
 132. 2183-2184
 133. 2185-2186
 134. 2187-2188
 135. 2189-2190
 136. 2191-2192
 137. 2193-2194
 138. 2195-2196
 139. 2197-2198
 140. 2199-2200
 141. 2201-2202
 142. 2203-2204
 143. 2205-2206
 144. 2207-2208
 145. 2209-2210
 146. 2211-2212
 147. 2213-2214
 148. 2215-2216
 149. 2217-2218
 150. 2219-2220
 151. 2221-2222
 152. 2223-2224
 153. 2225-2226
 154. 2227-2228
 155. 2229-2230
 156. 2231-2232
 157. 2233-2234
 158. 2235-2236
 159. 2237-2238
 160. 2239-2240
 161. 2241-2242
 162. 2243-2244
 163. 2245-2246
 164. 2247-2248
 165. 2249-2250
 166. 2251-2252
 167. 2253-2254
 168. 2255-2256
 169. 2257-2258
 170. 2259-2260
 171. 2261-2262
 172. 2263-2264
 173. 2265-2266
 174. 2267-2268
 175. 2269-2270
 176. 2271-2272
 177. 2273-2274
 178. 2275-2276
 179. 2277-2278
 180. 2279-2280
 181. 2281-2282
 182. 2283-2284
 183. 2285-2286
 184. 2287-2288
 185. 2289-2290
 186. 2291-2292
 187. 2293-2294
 188. 2295-2296
 189. 2297-2298
 190. 2299-2300
 191. 2301-2302
 192. 2303-2304
 193. 2305-2306
 194. 2307-2308
 195. 2309-2310
 196. 2311-2312
 197. 2313-2314
 198. 2315-2316
 199. 2317-2318
 200. 2319-2320
 201. 2321-2322
 202. 2323-2324
 203. 2325-2326
 204. 2327-2328
 205. 2329-2330
 206. 2331-2332
 207. 2333-2334
 208. 2335-2336
 209. 2337-2338
 210. 2339-2340
 211. 2341-2342
 212. 2343-2344
 213. 2345-2346
 214. 2347-2348
 215. 2349-2350
 216. 2351-2352
 217. 2353-2354
 218. 2355-2356
 219. 2357-2358
 220. 2359-2360
 221. 2361-2362

1

$$(\mathbf{N}(\mathbf{I} - \mathbf{P})^{-1} \mathbf{A}^T \mathbf{V}^{-1} \mathbf{A} (\mathbf{I} - \mathbf{P})^{-1})^{-1} = \mathbf{P}(\mathbf{I} - \mathbf{P})^{-1}$$
[illegible]

וְזוֹד אֶעֱנִימְכִי, וְיִדְּוֹשׁ מִעַן יִדְּרֵי לִפְנֵי.

[illegible]

רײַז, און געזאנג

הוא יתן לנו את המענה.

התלמידים

אין לעמערן און לעבן : מאן
און לעבן און לעבן : מאן

[illegible]

—

၁၇

၁၇

טעאטער "פילהארמאניע"

נארוואגישע-נאם 20, טעל. 213-84

א פראגראם

20

שלאגערס:

שפאנדער אינהאלט

חסידישע מאטיווען

נעשליפער הומאָר

אינהאלטסטרייכער סקעטש

נאפאלדיגער דושען

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

פאליטישע סאטירע

היינט פרייטאג, 9 אונט.

מארגען שבת, 4 נאכט. אין 9 אונט.

לעצטע 10 גאטשפילען

פון בעריהמטע ווארשאווער

קלייב קונסט-טעאטער

די יודישע באנדע

מנט די פרייכע, באנדיטען! (לויט א. ב.)

חנה גראסבערג, לילי ליליאנא

מארווינא ראפער, דוד לעדער-

מאן, לעא ליבנארד, הערמאן

פעינישמיין, זישע מאן אין אייוק

ראטמאן.

הנחה! אוי מאסן-פארשטעלונגען

בייטאג-דער גאנצער 1 זל.

פאלמא 50 גר. פריי.

אונט 60 גר. 2 זל.

פון 60 גר. 2 זל.

פרייכע בענייאונגס-

פרעמיערע

פון

טאנצט יודעלדע טאנצט

די וועלט שאקעלט זיד!

20 20 שאם-נומער 20

סצענעס און בילדער:

טאנצט יודעלדע טאנצט

ארטיסטען אין זאל - עולם אויף

דער בינע

סחרים דרייטן

דער רבי וויל

שק און בלאק

ביים אפענע פונטער

דאס גרויסע געווינס...

זשידען, יודע, יאהור

דער משוגענער מאן

א געזעס-בריק פון דינסט-מזיד

צו איהר חתן

דייגענט: דוד ביינעלמאן, קאנסעראנסיער: הערמאן פעינישמיין.

אינספיע: ראובן מארסאלאוו, אדמ. לייטנא: ב. נאדיר.

בילדעטען אין קאסט פון פילהארמאניע.

א שרפה אין א פארפען-לאגער

(2) בעכטען אינדערמין אין אויסגעבראך. אין א פאר מינוט איינגעלאשען. דער חיוק בע-

כען א שרפה ביי אברהם גארבלעט (נאיוואט 17) טרעפט אן'ער 800 זל.

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

די אונגעקומענע פיינעלשער האבען די שרפה

היינטיגע מוטערס משטיינסגזאגט...

אריינגעווארפען א לעפעדיג וויג-קינד אין קלאועט

(2) בעכטען צעהן אינדערפיה האט אויף מיטל-טשארסקענא 7 פאסירט פאלגענדער אויסטערלישער פאל:

אריינגעווארפען אין דער אפיקאציע אויפן הויף האט אייבער פון די לאקאטאציע פלוצים הערערט געווייגט א שוואך געווייגט פון א קינד, ווען דער לאקאטאר האט אריינגעקוקט אין ביאלאגישע פילטער, און דארט ווערענען ליגען א גאנצע בייגערעווערען

פערברענט געווארען א לאסט-אויטא, וואס האט געפיהרט גארן פאר לאדן

(2) אין דער ריכטונג צו לאדן איז ערעברעכטען פייטאג בעפאלדען פון קאטאלין א לאסט-אויטא געפאלדענט מיט פאלעס'ס גארן - וואל און באר וועל. לעס ראדאמסק האט וויל פלוצים אונגעפאלט דער בעדון אין מאטאר, און דער גאנצער אויטא-מאביל איז אריינגעפאלען געווארען פון די פלאמען.

פון די אגעלאדענטע 4000 קילא גארן, האט מען דאס בעדונען אפגעריסעווען א העלפט, דער העכט איז צוזאמען מיטן אויטא פערברענט געווארען. קיין אומגליק מיט מענטשן האט צום גליק נישט פאסירט.

דער הויק בעס-עפס איז ערן 20000 זל.

NOWOSCI ANGIELSKIE BIELSKIE oraz PLEDY

SKŁAD SUKNA I KORTOW PIOTRKOWSKA 80. telefon 268-52

E. I. L. KAHAN Skład Komisowy: Z. Bornstein Starzyckiej Manufaktury.

געגנ'עס צוויי בהמות שיע האט בעמומען די ישועה ביי שווימען...

(2) א געוויסען שלום שיעקערא (ברושע-ושינער שטאטע 20) האט געמאלדען אין צווייטען קאמיסאריאט, אז וי. זיידער גאנסקא 14) האט ביי איהם ארויסגעגאב'עט 2 קו. וועלכע צו בעהאלטן איז. נאך אן אדורכגעפיהרטע אויספארשונג איז זיידער פערשטען געווארען און די קו זענען צוריקגעקערט געווארען זיין פערל-געזינט.

א גנבה במומן...

(2) ביי דעם ארויסגעפאלען שמואל עפשטיין

געזונד דארף מען היטען ווי אג'אוצר

אלאז הויט עס ווערענעלעבן, מענט אויס געטונקען וואס ריזען אויף ווי קשה און טעה, דערפאר אבער געוונדען און קרענקע טרונקט פונלעך דאס קרייטעכער-וויטשטין-געמושעכין

Oskara Wojnowskiego HERBACIANKA

פרייז 2.50 זל. צו פארקויפן אין שטעטלעך און סקאר-שטעטלעך.

הויפט-לאגער ווארשא Al. Jerozolimska 75, tel. 857-25

מזיקא-ישע נאטיצען

ארטור רובינשטיין

עס ברויזען טעמעל-אקארדען. עס קלינגט די טאנענדיגע הארמאניע - ארטור רובינשטיין שפילט באדן...

אין באדן, שפילט אויס דער מייסטער די העכסטע אינטענזיטעט, וואס דער גרויסער קלאסיקער באך האט אין טענאן און קלאנגען אזוי הערליך געריכטעט די העכסטע מענטשליכע אייגענשאפט - דאס געמיהל.

דער קינסטלער שפילט נישט נאך אויס די אלע שעהנדיקע וואס די, שפילט ענטהאלט, נאך דיכטעט נאך און שפילט שטארבענדיקע בילדער איינע שעהנער פאר דער געדענק, ממש סקולפטור-בילדער וואס צווינגט אונזער אויפגעקומענע זיך צו פארשטען אין יעדען טאקט און יעדע וועלט.

D-ski.

מיר פערטיגערן אויס

אפטימאליע

פיר מאנפאקטור, שטרימה

לעדער

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מזיקא-ישע נאטיצען

מ'עבט בעקאנט דער ג' קונדשאפט, או ער האט זיך
איבערגעצויגען מן האמיניטא 2 אויף
נעמט אן בעשטעלונגען פון אייגענע און אנדערשטע ארבייט צייטס מאדעלן צו צוגעבן ליבע פרייזן אויף

מ'סמער

ADRIA
1 8 0 0 3 3 3 3 1

קראנג=דינא
CAPITOL
זאיוואזיקא 16

קדאנא-סינא-טעאטער
„CORSO“
 Legionów 2/4

קראנט-קינא-טעאטער
RAKIETA
40

חר
 NIE
 זש

 סא
 סלימא איז

קלינא-טעאטער
SZTUKA
לאדן האפערנימא 16
ונחליב 4 נאכמ. שבת, וווסטאג, י"ט 12

AMOR דאזענע
רעדונג

מאטערטאג 86 בעי. 245-05

דער ביליגסטער מעסער איז לאזן !

דאזענע שטאן פרייטאג, שבת און זונטאג
קליינט היינען פון 54 ביי 1.09 דער זעל
און שטערק העכערער. אנהויב פון דן קענען
שיינעכער זעכס. זונטאג און ווייטאג 8 נאכט.

**TERACKO · ARTYSTYCZNY
HAMBRA**

34 PRZEJAZD 34

שלאסעריי =
ארבייטען
זי אויך וויסאנשאפט
שוואנגען, טאמאל

בערברעסונקן, מא
 שווען-מילען
 מיהרס אויס פירן
J. RE DER, Łódź
 קאנסטאנטיןער 11/13
 [Three small square logos or stamps at the bottom]

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 ז"ל. ווערן
פאר 2 איבערגע-
מאכט די עלטעסטע
די מער
אויף גאנץ ניי און

אויך נייע היסטען צו
 בערענעקס **350**
 די אדרעס
Modystka
 „TOLA“
 23 Zawadzka 23

ספעציעלע ארטאפאדעדישע הייל-טומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע
העלפן ראדיקאל אונטער גאר אנאמיע ארום אפעראציעס
פון אלע מינים ברוי-קראנקהייטען (רומאטען) אטויל די עלטסטע
און נעמערהייטסטע ביי מענער מליצט און קינדער.

דאס אראפלאזען ויך פון מאנען און
 הישסעס בעווייטג אין דורך פערלענען ספע-
 ציעדע אינדיווידועל צוגעפאסעט בויך-באנדאזשען.
 אויף איינסעקריממע רוכען-ביין (הוי-
 קערס) ארטאפדישע הייל-גארטעסן אויף ביינער-
 שווינדנזוכט אין עלט אנדערע סעהלערן ארטא-
 פעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

פּעציעלע אייגנאגען זײַט גיפּט-מאָדעלען, אױף זשיראַקעס.
- נױז-זאַלן זײַט מאַט. קײַט לײַכע הענד און סײַט

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל-ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ א"י
לעמבערג

לאדן, פיראמאוויתשא 9 נאלינסקא
(פראגט פארטער, טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאבריקס-באהנהויף)

בעמערסונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איז אונזערדיגסט נויטיג.
צאהל'רייכע דאנמאנענען איז דאס-בריו.

(אין זערוש איין סלאבאקא 2 № אין 4 № אייגענע הייזער)

יעדער איינציגער
האט זיך איבערגעצויגן, אן פאר
מעברער
וואס, קרישטל, בראג, נייט-מאשינען,
ירב-מאשינען, פלעצן, בארערען און
צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאן
שענקעוויטשא 6, טעל. 191-00
בעסע: די נייסטע מאדעלן פארעם, בעסע
קאמפלימענטע שטעלען און פארעם
פרייזען געווען.

Dr. W. ŁAGUNOWSKI
Piotrkowska 70, tel. 181-83
spec. choroby skórne, weneryczne
i moczopłciowe
(Leczenie niemocy płciowej).
Gabinet Roentgeno-leczniczy.
Pracuje od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ 1-2⁰⁰, od 6
do 8⁰⁰ w. w. niedzielę i święta od 10-1
Oddzielna poczekalnia dla pań.
Dla niezamożnych CENY LECZNICE.

Dr. HELLER
פאטע. פאר היים און וועגנערשע
כראנקהייטען און מעטער-שוועכע
8 טראגווא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 11-8 און פון 8-4 אונטען,
זונטאג פון 2-11 מיטאג.
פאר פארווען אן עפעקטעלער ווארט-וואל.
אונטערמיטלעכע - פאטענטיאלע - פרייזען.
איך זיך א שטוב אלס סובאלקא-
טאל און א פארשטעלונג אין דער גע-
זונד וואסארגען, פאלדווינגען, פאמער-
טעל. אפערטען איבער "Punktualny".

שייד
דאמער-
הערער-
און קינדער-
פאר ערשטקלאסיגער קוואליטעט פון די נייסטע
פאסאנען און א גרויסען איינפלוס
צו זעהר צוגענגליכע פרייזען
עמפלעהלט
J. WINDMAN I SYN
דעמיל-פערקווי
לאדן
פיעטריאווער 35
מיר מאכען אייגענעם די ג.
קונסטסט און דעם גרויסען
אויסוואל פון שילדער-און
קינדער-שילד
די פירמע עקספירטירט פון 1885.

„PRACA“
פארווען-פאר-קורסען ביים פארקא-
פארשטעלונג פאר-קונסטען צווישען
יודישע פארווען
וואלפאטע 21, טעל. 167-15
נעמט אן איינצונעמען און פארשטעלונג
טעלעגראף (1) קונסט-שילדער, (2) דעמיל-
סיגע פאסאנען, איך וויל געבען קליינע
דעמיל-פיעטריאווער (3) נאכפאלגער, (4) וואס-
פאסאנען (5) דעמיל-פיעטריאווער - צושטעלער, (6) אונ-
דעמיל (7) פאסאנען.
דער סקענערישט און מעסט פון 1-9 און 3-5

Dr. med. Niewiażki
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער
און וואס-קראנקהייטען, בעהאנדלונג
פון מעטער-שוועכע
אנדרייטע 5, טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 11-8 און פון 9-5 און
זונטאג און וואס-טוב פון 1-9 פארמאגט
בעזונדערער ווארט-וואל פאר פארווען.

געדענק, און די הויפט-געווינסען
פאלען שטענדיג אין דער גליקליכער קאלעקטור פון
KAFTAL
לעסטענס זענען דאס געפאלען:
№ 61415 און 1.000.000
№ 5351 " " 200.000
№ 112612 " " 100.000
№ 107462 " " 100.000
№ 85899 " " 100.000
№ 26104 " " 50.000
№ 41828 " " 50.000
№ 109572 " " 50.000
№ 152252 " " 50.000
און א סך א נאכערע געווינסען ווי: 20.000 זל, 15.000 זל,
10.000 זל, 5.000 זל, א. ו. ו. און מיליאנען זענען
קליינע אלעס צו דער 1-טער קלאס פון דער 31-טער לאסטענער
דער מלכה-קאלעקטור
W. Kaftal i S-ka
Łódź, Piotrkowska 54.
ברייטע בעשטעלונגען ערלעדיגען מיר הייבן.
P. K. O. קאנטא איז 304-761.

פרייזען פאר אנאנסען
פון 15 ווערטער
פון 1 זלאטי
פרייזען פאר אנאנסען
פון 15 ווערטער
פון 1 זלאטי

וואסארגען נעמטען איבערגעצויגן
ביים, פון גרויסע און קלענערע, הי
1, 2, 3, 4, 5 שטייגען און קלענע
אלע בעקערעלייטען צענטערן שטאט
און בעקערעלייטען, ווי אויך בעקערעלייטען
זייערע מיט בעזונדערען אייגענעם און
מאכענדיגען דירה, בעדער, געוועלבער,
געשעפטען און פארקויפ-לאקאלען, דינגט
און פארקויפט הייזער, ווילעס, פלעצער,
קלייטע און פארקויפט יעדער נאך דורך
דער איינציגער פארמאגט-בירא, פא-
לאנד, וואס ערלעדיגען פאסאנען און
סאליד.
Biuro „Polonruch“ Piotrk. 81
w podw. tel. 132-01.
טעל. פון 9 פרייה ביז 8 אונטען

צו פארמיטלען א שעה וואס צימער
פיעטריאווער 62, וו. 19.
עס ווערען געוויסע צוויי אנשטע-
דיגע אייגענעם צום שלאפען ביי און
גרעסערע וואסארגען פיעטריאווער 47
וואסארגען 9.
צו פארמיטלען א שטוב מיט א בע-
זונדערען אייגענעם פיעטריאווער 17, וו. 44.
צו פארמיטלען א שטוב מיט א שוועסטער
פיעטריאווער 234 ביי מלינגאסקי. 6627
פאסאנען א שטוב און א ווער
שטוב מיט א בעזונדערען אייגענעם
ערפארערען זעלענע 12, וו. 31. 1627
א בעקערעלייטען א שטוב מיט א שווע-
צוויי אייגענעם, צו ערפארערען בושע-
זייער 15, וו. 31. 4012

צו פארמיטלען צוויי שטוב-מא-
שינען אין בעסטען צושטאנד 7x60 סאג-
דער-טאל און 7x50 גראסער, קארעל 8
וו. 11. 4306
עס קענען בעקערעלייטען צו שלאפען
2 פארמיטלען א שטוב מיט א שווע-
ניימאשין זשידאווער 28, וו. 15, צו
טרעפן ביז 11 פרייה און פון 9 אונטען.
עס איז אפגעגעבן א שטוב און
שלאפען פאר אנאנסענדיגען יונגערא-
וואסארגען 6, וו. 82 פאסאנען.

א גוטער בוכהאלטער מיט פיליזא-
פיער פארקויפט זוכט א פאסאנען אלס
בוכהאלטער אדער קאסירער. מיטעלע-
סיגע פאסאנען, איך וויל געבען קליינע
3000 זל. שריפטליכע אפערטען אין
אדמיניסטראטאר, וו. 3.
א 12-ער שטוב-מאשין צו פארקוי-
פן, ווי אויך 8-ער פלעטען אין בעסטען
צושטאנד, צו ערפארערען ביים צייטונג-
פארקויפער רוג בושענדיגען מלינגאסקי.
א לערער פון גוטע פארשטעלונג
ערטיילט אונטערריכט פאר דערוואסענע
פאליט, יודיש און דייטשע שפראכען צו
ביליגע פרייזען, לאסאנען, בושענדיגען 15.
צו פארקויפן א שלאפען-מאשין און
א קיבען-איינריכטונג צוליב אפרייזען 4304
וואסארגען 17, וו. 37.

אלס שותף מיט בעדער ארבייט און
לאקאל ווי אויך צושטעלען אן א גוט
אריינקלע אונטערריכטען אדער האנדלע.
אדרעס צו ערפארערען אין אדמיניסטראטאר
אין זיך א שותף מיט בעדער ארבייט און
טויזנטע זענען צו אונטערריכטען אונטער-
געשעפט. קאמפלימענטע ווארט-וואל
געווענען. אפערטען אונטער, וואסארגען.
וויכטיג פאר שטוב-מאשין-פאסאנען.
טען! עס ווערט אנגענומען איינצונע-
מיטען אויך מעכאנישע אפערטען
מאשינען פערשידענע סקאנעסען ווי
אין רעדער, עס ווערט אויך אנגענומען
צו שפילען אלעס סאליד אייגענעם פארמיטלען
צו זעהר ביליגע פרייזען, לאדן, שווע-
מיטען 60, וו. 10. 4295

ראמאלען
צו פארמיטלען און אפערטען-בעדער
א געוועלבע פון א לעבנדיגע פיעטריאווער
נאכפאלגער-געשעפט, ווי אויך א ווא-
נינג פון 6 צימער און א קיך מיט בע-
קערעלייטען. צו ערפארערען נאכא-
מיטען 27, ביים ווירט.
אנאנסען צו שלאפען פאר איינ-
צושטענדיגע פארשטעלונג, פיעטריאווער 36
וואסארגען 19.

Zaginiony został protest na zł
100. — wystawca Gita Majerowicz
Nowomiejska 19, na zlec. Hela
Starkman Nowomiejska 21. Pro-
test zostaje unieważniony. Oddać
do Starkmana, Nowomiejska 21.
פאקען-פאלסטען און זשעקא-פאל-
טעס ווי אויך קונסט קרענען ביליג
נעלענדיגעלייטען ביי
Najtańsze źródło wyrobów
futrzanych Brzezińska 25/27
(פאסאנען-געוועלבע)
Zapewnisz sobie przyszłość
w Palestynie, w kraju, zdobywszy
zawód elektromontera, krawczy-
betoniarza. Udziela wykwalifiko-
wany inżynier. Dzwonić 201-36.

מיר גיבען ארויס צו נייגען פאל-
וועס און זשעקא-פאל-טעס, טריקא-
ריק נאכפאלגער 57, 4302
Primeros
אנאנסען צו שלאפען פאר צוויי
אנשטענדיגע יונגעלייט - ערוויסען זיך
פאלען וואסארגען רוג קאנסטאנטענער
אין צייטונג-קאסע. 4277
וויכטיג וויי שטענדיג געווען, דאן
מאכען עסען די בעסטע און געשטאקע-
טע מיטאנען צו גאנץ ביליגע פרייזען
אין דעם בעוואוסטען היינטיגען רעס-
טאראן ביי הערמאן לעווינסקי, פילסט-
קייט 39, טעל. 169-94.

בוכהאלטעריע איינפאלגע און דא-
פאלע מיט מאשין - שרייבען לערן-
אין גרינדליך פאר 25 זל. מאשין-שריי-
בעס פאלקאמפער קאר 6 זל. מיר-ער-
טויזען אויך סטענאגראפיע, קארעספא-
דען און האנדלעס-ארייטמעטק. 1 זל-
ציע 75 גר. קליינעקענע 50 קווער-א-
צינע, 1-טען שטאק. 4096

א זעהר ענערגישער יונגערא-
ווענער סאחר פון דער קאנסטאנטע-
בראנשע מיט 6 קלאסיגער בילדונג האט
אין געענדיגט האנדעלס און בוכהאל-
טעריע-קורסען זוכט א פאסאנען, אפערטען
אונטער M. Z. אין דער אדמיניסטראטאר.
Poszukuję starszej panny do
pracowni kapeluszy 11-go listo-
pada 18 A. Natan.
Pannę skromną z lepszego do-
mu poszukuje się do 7-mio mie-
sięcznego dziecka. Wiadomość:
Zawadzka 15 m. 24.

פערשידענעם
אכטונג פאליסטען - איינפאלגע און
לאדן און די אונטערנעם אלע פאליסטען,
וועלכע זענען געמאכט געווארען אויך
געווענליכע דאלאצער, און זענען יעצט
געווארען איבערגעקענט אויך 5,40 זל.
קאנט איינער דעם דיפערענץ פון 3,50 זל.
צוריק געווינען, ווען איינער וועט זיך וועל-
דען דיעקט צו מיר לאדן, קאפערניקא
נומער 4, וו. 26, טעל. 203-94, זייער-
בעדער, פערציכענען אייך די אדרעס און
גיס איבער אייערע בעקאנטע, שטאט-
אנשטען ווערען געוויסע.

וויכטיג נייעס! צו וואס זאלט איהר
ליידען? צו פאר קליינע גראשענס קאנט
איהר און אייער פאמיליע זיין אפערט-
ריט אויך א קאנאקט-פאל, ווענדיג
זיך לאדן, קאפערניקא 4, וו. 26 זייער-
בעדער, שטאט-אנשטען ווערען געוויסע.
צו בעקומען שייטלען מיט פארי-
זער שרייבען ביי מיר קאפערניקא, קא-
מיטען 5, צווייטער הויף, 2-טער שטאק,
וואסארגען 36
ערשטקלאסיגער דאמען - שניידער
בעשטעלען פיהרט אים ערשטקלאסיגע א-
בייט צווייטער און היינער מאדעלען
צוגענוגליכע פרייזען, שולץ פילסטאקענע
נאכ 49.

פרייע פאסאנען
ס'ווערט געוויסע א קוואליטעט
טריקא-נייגערייטע מיט בעקעסטיגונג נאכא-
מיטען 24, רעכטע אפציגע וו. 21.
ס'איז נויטיג א קאפערניקא-
נייגערייטע און א ריכטענער ביי י. זיסמאן,
זשעלענע 23.
קוואליטעטע אפגעטענע (קאסע) צו
פערשטענדיגען טעה, קאנען אויך ראטעס
קענען זיך מערען זערווער 5, וו. 15.
א קוואליטעטע שטריקער ווערט
פון זאפארט געוויסע דעוואנאס 26
וו. 31.

א קעטלעך פון שטרימפ ווערט
געוויסע זאפארט זיך צו מערען טעה-
נאכ 17 ביים קעטלעך יוראעל, 4309
א שיק - יאגעל פון אונטערנעם
עלסטערען ווערט געוויסע פילסטאקענע
22, ביים קעטלעך וו. 35, זשעלענע.
ס'איז נויטיג א פרייזען מיט א
ניי-מאשין צו ווייטערע צו ערפארערען
באזארגען 8, וו. 67.
א קוואליטעטע שטריקער קען
בעקומען ארבייט ביי ראמאן זשידאווער
20.

עס ווערט געוויסע א נייטער און
געוויסע ריכטענער צו פראסטע שטענער-
ארבייט, ביי בעדער, לאדן זשידאווער
2 מ. 11.
קוואליטעטע נייגערייטע, קעטלע-
רייט און אייגענעם נייגערייט צו טריקא-
וועס אויך אריינצונעמען ארבייט ווערט
געוויסע פאמאקא 32, וו. 81.
ס'ווערט געוויסע א קוואליטעטע
שטריקער אויך א 10-ער מאשין נאכא-
מיטען 26, וו. 43 פאסאנען שטאק.